

JAUTĀJUMI KOMISĀRA AMATA KANDIDĀTEI**Hennai VIRKUNENAI****Priekšsēdētājas izpildvietniece. Tehnoloģiskā suverenitāte, drošība un demokrātija****1. Vispārīgā kompetence, apņemšanās darboties Eiropas labā un neatkarība**

Kādi Jūsu personiskās kvalifikācijas un pieredzes aspekti ir paši svarīgākie no kļūšanas par komisāri un vispārīgo Eiropas interešu aizsardzības viedokļa, it sevišķi Jūsu potenciālās atbildības jomā? Kāds būs Jūsu pienenums Komisijas politisko vadlīniju īstenošanā? Kā Jūs veicināsi un īstenoši dzimumu jautājuma integrēšanu visās jomās, kas ietilpst Jūsu atbildības jomā? Kā Jūs integrēsi jauniešus savas atbildības jomās?

Kādas garantijas varat dot Parlamentam, ka darbosities neatkarīgi; kā nodrošināsi, ka neviena no darbībām, ko esat veikusi, veicat vai veiksi, nemitīs ne mazāko ēnu pār Jūsu darbību Komisijā?

Referendums par Somijas dalību Eiropas Savienībā notika pirms 30 gadiem. Tas bija izšķirošs brīdis, jo, pievienojoties kustībai “Dalībai – Jā!”, es iesaistījos politikā. Cilvēki, kas strādāja pie tā, lai panāktu pievienošanos, vēlējās, lai Somija piederētu pie Eiropas atvērto sabiedrību saimes, kas ievēro neaizskaramu cilvēka cieņu, demokrātiju, vienlīdzību, cilvēktiesības, tiesiskumu un brīvību. Vēlme popularizēt Eiropas kopīgu ideju un projektu mani mudināja kļūt par politiķi.

Patlaban Eiropas Savienības pamatvērtības tiek apdraudētas vēl nepieredzētā veidā. Ja Eiropas Parlaments mani apstiprinās, kā Eiropas Komisijas priekšsēdētājas izpildvietniece rīkošos vēl izlēmīgāk, lai šīs vērtības pasargātu. Mūsu sabiedrības tiek pakļautas draudu riskam, taču esmu stingri pārliecināta, ka šīm grūtībām varam tikt pāri. Mums ir vajadzīgs plašāks dialogs un vēlme saprast. Mums ir vajadzīgi risinājumi, izlēmīga rīcība un kopīgs nākotnes virziens. Kā norādīts ievēlētās priekšsēdētājas Urzulas fon der Leienas politikajās pamatnostādnēs, lai nodrošinātu mūsu drošību, konkurētspēju un labklājību, kā arī sociālo taisnīgumu, tagad mums ir jārikojas daudz ātrāk un ilgtspējīgāk. Lai to panāktu, ir vajadzīga spēja uzklaut un sarunāties, savukārt saskaņot bieži vien ļoti atšķirīgus viedokļus mums palīdzēs kompromisu māksla un apņēmība. Lai Eiropa būtu pārticīga un droša, ražīgums mums ir jāpalielina ar digitālās inovācijas palīdzību. Tajā pašā laikā, lai saglabātu tādas vērtības, kā demokrātija, cilvēktiesības un indivīda brīvības, cilvēkiem un to vajadzībām jāieņem tehnoloģijās centrālā vieta. Lai gan mana prioritāte būs piemērot un īstenot abu likumdevēju līdz šim pieņemtos digitālo jomu reglamentējošos tiesību aktus, mums būtu jāsadarbojas, lai nodrošinātu Eiropas digitālo suverenitāti un līderību. Tas ne tikai stiprinās mūsu drošību, bet arī stiprinās mūsu sabiedrību un ekonomiku kopumā, ka arī nodrošinās mūsu demokrātijas noturību.

Vairāk nekā desmit gadus esmu bijusi Eiropas Parlamenta deputāte, bet pirms tam sešus gadus strādāju par ministri un Somijas Parlamenta deputāti. Bieži vien mans darbs bija vērsts uz rūpniecības, digitālo un inovācijas rīcībpolitiku, kas atbilst ierosinātajam portfelim “tehnoloģiskā suverenitāte, drošība un demokrātija”. Pavisam nesen, proti, Eiropas Parlamenta deputātes darbā, vairākkārt man ir bijusi iespēja digitālo pārkārtošanos virzīt gan kā referentei, gan arī kā ēnu referentei. Manā politikajā darbībā būtiska nozīme ir bijusi iekšējās un ārējās drošības nodrošināšanai, kā arī digitālo un progresīvu tehnoloģiju veicināšanai. Ja Parlaments mani apstiprinās, es veidošu saskaņotu pieeju attiecībā uz to, kā tehnoloģijas izmantot tādā veidā, lai stiprinātu ES drošību un konkurētspēju, pilnībā ievērojot datu aizsardzības prasības un nodrošinot, ka tādi rīki kā MI tiek izmantoti drošā un aizsargātā veidā.

Esmu atbildīga politikē, mans dzinējspēks ir taisnīguma sajūta un uzskats, ka pret ikvienu cilvēku būtu jāizturas vienlīdzīgi. Esmu pārliecināta, ka līdztiesības panākšanai ir vajadzīga rīcība, iesaistot dažādus sabiedrības slāņus. Minēšu konkrētu piemēru. Ievēlētās Komisijas priekšsēdētājas man iesniegtā portfeļa galvenais uzdevums ir izvirzīt Eiropu jauno tehnoloģiju priekšplānā. Tas vienkārši nav iespējams, ja vien mums neizdosies tādās jomās,

kā zinātne, tehnoloģija, inženierzinātnes un matemātika, piesaistīt meitenes un sievietes. Lai atbalstītu Eiropas tehnoloģisko suverenitāti, mums ir jāizmanto vistalantīgākie cilvēki. Tāpat dzimumu dimensijai es pievērstu īpašu uzmanību arī citās manā portfelī iekļautajās jomās: dzimumu līdztiesības aspekta integrēšana ar drošību un demokrātiju saistītā politikā ir būtiska, lai radītu iekļaujošākus, efektīvākus un ilgtspējīgākus risinājumus. Dzimumsensitīva rīcībpolitika, nodrošinot to, ka tiek ņemts vērā sieviešu viedoklis un vajadzības, palīdz novērst sekas, ko dažādās grupās rada drošības apdraudējums un demokrātijas problēmas.

Praktiskajā ziņā, pildot Nacionālās koalīcijas partijas Sieviešu asociācijas priekšsēdētājas pienākumus un sieviešu beisbola kluba "Jyvaskylän Kirittäret" priekšsēdētājas pienākumus, esmu palielinājusi sieviešu līdzdalību visās dzīves jomās. Manas publiskās iesaistes galvenie motīvi arī turpmāk būs dzimumu līdztiesības veicināšana un pie minoritātēm piederōšu personu tiesību ievērošana.

Tāpat ir ļoti svarīgi pievērst īpašu uzmanību jauniešu perspektīvai, jo viņiem būs jādzīvo ar lēmumiem, ko mēs pieņemam šodien. Būdam Eiropas Parlamenta deputāte, esmu bieži sarunājusies ar jauniešiem dažādās skolās un izglītības iestādēs. Gandrīz katras sarunas temats bija saistīts ar bažām un spiedienu, ko jaunieši izjūt attiecībā uz savām izredzēm nākotnē. Mums kā lēmumu pieņēmējiem būtu jācenšas veidot tādu nākotni, kurā jaunās paaudzes tiek atbalstītas un kurā tām paveras dažādas iespējas. Man gribētos, lai Eiropa būtu vieta, kur jauniešiem ir iespēja veidot sev vēlamu dzīvi un īstenot sapņus. Ja tikšu apstiprināta, organizēšu ikgadējus jaunatnes politikas dialogus, iesaistot tajos Eiropas jauniešus; dzimumu līdztiesības un jaunatnes jautājumu padziļināta integrēšana Eiropas Komisijas darbā ir uzdevums, ko pildīšu patiesi un no sirds. Arī dalībvalstu regulārā apmeklēšana būs manu galveno prioritāšu sarakstā. Komisijai būtu jāsadarbojas ar ES pilsoņiem un jāstrādā ES pilsoņu labā.

Es cienu pamatus, uz kuriem esam balstījuši Eiropu: lielā cieņa pret mūsu demokrātiskajām iestādēm, tiesiskums, vienlīdzīgā attieksme, proporcionalitāte un labklājība. Es pilnībā apņemos ievērot visaugstākos ētikas standartus un pienākumus, kā noteikts LES 17. panta 3. punktā, LESD 245. un 339. pantā un Komisāru rīcības kodeksā.

Mana interešu deklarācija ir pilnībā aizpildīta un pieejama sabiedrībai, un izmaiņu nepieciešamības gadījumā es to ātri atjaunināšu. Uzskatu, ka neatkarība nav diskutējama. Es izvairīšos no jebkuras situācijas, kurā varētu apšaubīt manu objektivitāti un neatkarību. Es informēšu Komisijas priekšsēdētāju par visām situācijām, kuras varētu radīt interešu konfliktu.

2. Atbildības jomā iekļauto jautājumu pārvaldība un sadarbība ar Eiropas Parlamentu

Vai varat apņemties, ka pienācīgi informēsiet Parlamentu par savu darbību un Jums pakļauto dienestu darbu? Kā Jūs izprotat to, ka Jūsu darbība ir pakļauta Parlamenta pārraudzībai?

Kādus konkrētus uzdevumus Jūs grasāties pildīt, lai mijiedarbotos ar Parlamentu, uzstātos tajā (gan komiteju līmenī, gan plenārsēdēs), nodrošinātu pārredzamību un sadarbību, kā arī panāktu, ka Parlamenta nostājas un aicinājumi izstrādāt tiesību aktu priekšlikumus tiek ņemti vērā? Vai saistībā ar plānotajām iniciatīvām vai procesā esošajām procedūrām varēsiet savlaicīgi iesniegt Parlamentam informāciju un dokumentus, lai tas ar Padomi atrastos vienā līmenī?

Vairāk nekā desmit gadus man bija tas gods būt par Eiropas Parlamenta deputāti. Ļoti cienu savus kolēģus un šīs institūcijas demokrātisko spēku, esmu cieši pārliecināta, ka, stiprinot attiecības starp Eiropas Parlamentu un Eiropas Komisiju, mēs varam sasniegt vairāk Eiropas pilsoņu labā.

Esmu apņēmusies iesaistīties atklātā un sistemātiskā dialogā ar Eiropas Parlamentu, lai nodrošinātu, ka Parlaments var efektīvi īstenot savas likumdošanas pilnvaras un demokrātisko uzraudzību. Tam nepieciešama pārredzama informācijas plūsma par galvenajiem notikumiem un galvenajiem sarunu posmiem. Atbilstīgas un savlaicīgas informācijas sniegšana Eiropas Parlamentam uzlabo lēmumu pieņemšanas procesu kvalitāti un efektivitāti. Ja tikšu apstiprināta par kolēģijas locekli, darīšu visu iespējamo, lai piedalītos plenārsēžu debatēs, komiteju sanāsmēs un dialogos, kas saistīti ar man ierosināto atbildības jomu. Kopumā ņemot, kolēģijas darbā vienmēr būtu jāpiemēro princips, saskaņā ar kuru Eiropas Parlamentam ir tāds pats likumdevēja statuss kā Padomei. Es nodrošināšu, ka visām Parlamenta 225. panta rezolūcijām, kas pieņemtas, aicinot iesniegt leģislatīvo aktu priekšlikumus manas atbildības jomās, tiek piešķirta augsta prioritāte Komisijas darba kārtībā un ka pēc tam notiek strukturēts dialogs ar atbildīgo parlamentāro komiteju.

Turklāt es ar nepacietību gaidu sadarbību ar Eiropas Parlamentu nolūkā strādāt pie tā, lai iedzīvotājiem un uzņēmumiem nodrošinātu iespēju gūt labumu no ES tiesību aktiem un politikas iniciatīvām. Būtu ļoti noderīgs

atbalsts Komisijai tās centienos veicināt īstenošanu, jo politiski lēmumi, paziņojumi vai pat visstingrākie tiesību akti mūs virzīs uz priekšu tikai tad, ja mēs nodrošināsim arī mūsu kopīgu noteikumu ievērošanu.

Uzskatu, ka ir ļoti svarīgi uzturēt atklātu, godīgu un pastāvīgu saziņu ar Eiropas Parlamentu un tā deputātiem. Jaunu iniciatīvu sagatavošanā cenšos nodrošināt pārredzamību, man ir svarīgi, lai tiktu uzklautas arī ieinteresētās personas un iedzīvotāji ar atšķirīgiem viedokļiem.

Ja tikšu apstiprināta, kā priekšsēdētājas izpildvietniece sanāksmēs ar interešu pārstāvjiem turpināšu piemērot augstus pārredzamības standartus, kā to esmu darījusi, veicot Eiropas Parlamenta deputātes darbu.

Pirms iesaistīšanās politikā esmu strādājusi par žurnālisti. Uzskatu, ka ir ļoti svarīgi – arī maldinošas informācijas un dezinformācijas draudu kontekstā – piedalīties publiskās debatēs un sniegt iedzīvotājiem savlaicīgu un precīzu informāciju, tajā skaitā ar plašsaziņas līdzekļu starpniecību. Ja Parlaments mani apstiprinās kā Komisijas priekšsēdētājas izpildvietniecei es darīšu visu iespējamo, lai sazinātos arī ar plašāku auditoriju un ES iedzīvotājus aktīvi informētu par Komisijas darbībām un lēmumiem.

Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas uzdotie jautājumi

3. Kāds ir Jūsu redzējums par Jūsu kompetences atbildības jomu papildus pilnvarojuma vēstulei un kādu mantojumu Jūs vēlētos pēc sevis atstāt? Kādus tiesību aktu priekšlikumus un citas iniciatīvas Jūs ierosināsit komisāru kolēģijai pieņemt nākamajos piecos gados un jo īpaši pirmajās 100 dienās? Kā Jūs nodrošināsit, ka šie priekšlikumi, kā arī spēkā esošo tiesību aktu īstenošana stiprina Eiropas konkurētspēju? Vai plānojat balstīt šos tiesību aktu priekšlikumus uz īpašiem ietekmes novērtējumiem? Kādi ir Jūsu plāni, piemēram, attiecībā uz Digitālo tīklu aktu, ES Mākoņdatošanas un Mākslīgā intelekta attīstības aktu, vienoto ES mēroga mākoņdatošanas politiku un Eiropas Datu savienības stratēģiju? Kādus konkrētus pasākumus Jūs ierosināsit, lai nodrošinātu, ka Eiropa sasniedz savus 2030. gada digitālās desmitgades mērķrādītājus, tostarp attiecībā uz digitālajām prasmēm? Kāds ir Jūsu viedoklis par Eiropas mākoņdatošanas pakalpojumu kiberdrošības sertifikācijas shēmu (EUCS) un M. Dragi ziņojuma ieteikumiem par mākoņpakalpojumiem?

Līdz ar jaunajām tehnoloģijām pasaule mainās straujāk nekā jebkad agrāk, un sagaidāms, ka MI, kvantu tehnoloģija un biotehnoloģijas nesīs vēl lielākas pārmaiņas. Mums ir izvēle: varam vai nu pielāgoties, skatīties uz jaunajām tehnoloģijām pozitīvi un gūt no tām labumu, vai arī riskējam atpalikt, paliekot atkarīgiem no citiem. Pēdējais variants nozīmētu, ka mēs nevarētu saglabāt savu pašreizējo labklājības līmeni, aizsargāt vidi un galu galā gādāt par savu drošību. Konkurētspējas atšķirības starp ES un ASV lielā mērā skaidrojamas ar plaukstošo ASV tehnoloģiju nozari un tehnoloģiju apguvi. Ja Eiropas Parlaments mani apstiprinās amatā, šīs atpalicības novēršana manā pilnvaru termiņā būs svarīga prioritāte. Tehnoloģijas nedrīkst kļūt par vājo vietu, ja tās var izmantot kā priekšrocību. Mums nākotne jāsaņem savās rokās.

Šobrīd esam nonākuši krustcelēs, arī runājot par Eiropas drošību. Es vēlos strādāt Eiropā un kopā ar mūsu sabiedrotajiem, lai nodrošinātu, ka mēs esam gatavi stāties pretī pašreizējā ģeopolitiskā konteksta mestajiem izaicinājumiem. Eiropas ekonomikas un sabiedrības aizsardzība pirmām kārtām nozīmē iestāties par mūsu pamatvērtībām — tiesiskumu, demokrātiju un pamattiesībām. Mūsu digitālajai rīcībpolitikai ir izšķiroša nozīme dezinformācijas apkarošanā un enerģiskas, neatkarīgas un brīvas mediju nozares veicināšanā.

Tehnoloģiskā suverenitāte, drošība un demokrātija ir pamats, uz kura mēs — kopīgi strādājot — varam būt Eiropas nākotni nodrošināt, ka tā joprojām ir vislabākā vieta pasaulē, kur uzaugt mūsu bērniem. Tie būs mana pilnvaru termiņa galvenie mērķi.

Kopā ar jums es vēlos panākt, ka mūsu Savienība inovē, ražo un vajadzības gadījumā arī pieņem nākotnes vajadzībām atbilstošus noteikumus. Vēlos, lai mēs dzīvotu Savienībā, kurā tiek mazināta birokrātija, kurā inovācijas ir centrālais elements radikālā pārejā uz ražošanu, kas investē iekšējā un ārējā drošībā un saglabā pasaulē visaugstākos standartus demokrātijas un tiesiskuma jomā. Vienlaikus es uzskatu, ka ES arī turpmāk būtu jāsauglabā vadošā loma globālajā digitālajā pārvaldībā, globālā mērogā popularizējot mūsu cilvēkorientēto redzējumu un kopīgās Eiropas vērtības, uz kurām balstās mūsu noteikumi.

Ja mani apstiprinās amatā, es pārskatīšu mūsu pašreizējās rīcībpolitikas un ierosināšu konkrētas jaunas, nākotnes vajadzībām atbilstošas darbības ar skaidriem un izmērāmiem rezultātiem, arī manā pilnvarojuma vēstulē minētajiem, nolūkā sasniegt rīcībpolitikas mērķus un mērķrādītājus, ko 2030. gadam esam izvirzījuši Digitālajā

desmitgadē. Lai stiprinātu Eiropas konkurētspēju, mums ir vajadzīga paradigmas maiņa, kuras pamatā ir pieci darbības virzieni.

Pirmkārt, jāatbalsta Eiropas uzņēmumu inovētspēja, it sevišķi MVU vidū, strādājot ar dažādām nozarēm un mazinot šķēršļus, kas uzņēmumus kavē ieviest tādas inovatīvas tehnoloģijas kā MI.

Otrkārt, es atbalstīšu noteikumu faktisku īstenošanu, izpildes panākšanu un vienkāršošanu un birokrātijas samazināšanu, izmantojot tehnoloģijas, lai uzņēmumiem samazinātu atbilstības nodrošināšanas slogu.

Treškārt, mums būtu jākoncentrējas uz prasmēm, lai ikvienam būtu iespēja iesaistīties digitālajā revolūcijā. Mums ir jāpiestrādā pie tā, lai novērstu padziļinātu digitālo prasmju trūkumu, un it sevišķi jāpalielina IKT speciālistu sieviešu skaits Eiropā.

Ceturtkārt, jāatrisina digitālo un progresīvo tehnoloģiju potenciāls, lai uzlabotu mūsu dzīvi, padarot mūsu dzīves vidi zaļāku, drošāku un iekļaujošāku. Es arī nodrošināšu, ka tiek pienācīgi risināts jautājums par IKT nozares energoefektivitāti un šajā ziņā tiek izmantotas MI sniegtās priekšrocības.

Visbeidzot, es vēlos uzlabot to, kā publiskais sektors strādā mūsu iedzīvotāju labā tādās nozarēs kā veselība. Publiskajam sektoram, arī Komisijai, būtu jāievieš inovatīvi risinājumi, lai labāk apmierinātu iedzīvotāju vajadzības.

Lai īstenotu iepriekš minēto un gūtu labumu no Eiropas konkurētspējas, mums jārikojas ātri. Tas nozīmē, ka vispirms pilnīgi jāīsteno spēkā esošie tiesību akti, proti, mums vienmēr jāuzdod sev jautājums, vai rezultātu nevar sasniegt, sekmīgāk nodrošinot spēkā esošo noteikumu izpildi vai īstenošanu. Taču strauji mainīgā pasaulē vajadzības gadījumā jāierosina arī jauni inovācijai labvēlīgi tiesību akti, pienācīgi novērtējot ietekmi, iesaistot visas attiecīgās ieinteresētās personas un veicot rūpīgu izmaksu un ieguvumu analīzi. Jaunajiem noteikumiem vajadzētu būt vienkāršākiem, mērķorientētiem un piekļūstamiem.

Eiropai būtu jāklūst par MI draudzīgu pasaules daļu. Tāpēc, ja mani apstiprinās amatā, es pirmajās 100 dienās koncentrēšos uz **MI fabriku iniciatīvu**. MI fabrikas koncentrējas uz to, lai MI jaunuzņēmumiem un nozarei nodrošinātu piekļuvi augstas veiktspējas datošanai, savukārt **Mākoņdatošanas un MI attīstības akts** (plašāku informāciju sk. atbildē uz 6. jautājumu) novērsīs akūto atpalcību vispārīgas datu apstrādes un datošanas jaudā, kas pašlaik Eiropas uzņēmumus attur no MI izstrādes un ieviešanas. Tāpēc **ES Mākoņdatošanas un MI attīstības aktā** būs iekļauti pasākumi, kuru mērķis būs stimulēt inovāciju, kāpināt investīcijas, samazināt birokrātiju un veicināt tehnoloģijas, kas var palīdzēt sasniegt vērienīgus energoefektivitātes mērķrādītājus.

Konkrētāk, attiecībā uz mākoņdatošanu ir svarīgi saglabāt atvērtību trešo valstu pakalpojumu sniedzējiem, nodrošinot mūsu piegādes ķēdes drošību, taču vienlaikus jāņem vērā arī likumīgās intereses attiecībā uz “suverēna mākoņa” risinājumiem īpaši sensitīvos lietojumos. Pateicoties Datu akta aizsargājošajiem noteikumiem, esam nodrošinājuši, ka dati, ko mākoņpakalpojumu sniedzēji glabā Eiropā, ir aizsargāti pret to, ka trešo valstu valdības tiem varētu piekļūt vai tos pārsūtīt, bet mums ir jādara vairāk attiecībā uz sensitīvākiem lietojumiem. Tāpēc, ja tikšu apstiprināta amatā, es pēc profesora Dragi ieteikuma nākšu klajā ar vienotu **ES mēroga mākoņdatošanas ricībpolitiku** publiskās pārvaldes iestādēm un publiskajam iepirkumam. Piedāvājot pakalpojumus publiskās pārvaldes iestādēm, mākoņpakalpojumu sniedzēji bieži saskaras ar atšķirīgām prasībām dažādās dalībvalstīs un pat starp dažādiem vienas un tās pašas publiskās pārvaldes iestādes departamentiem. Tas ir sevišķi apgrūtināši mazākiem pakalpojumu sniedzējiem. Tajā pašā laikā publiskās pārvaldes iestādēm ir grūti noteikt, kuri pakalpojumi vislabāk atbilstu to vajadzībām drošības un suverenitātes ziņā. Es nākšu klajā ar vienotu ES mēroga pieeju iepirkuma specifikācijām, vienotu datu drošības satvaru un ES nodrošinātu drošu un inovatīvu mākoņpakalpojumu tirdzniecības vietu. Šādi pakalpojumi varētu būt pievilcīgi arī sensitīvākiem komerciāliem lietojumiem.

Es atzinīgi vērtēju brīvprātīgo **ES Mākoņpakalpojumu kiberdrošības sertifikācijas shēmu (EUCS)**, jo tā palielinās mākoņpakalpojumu drošības līmeņa pārredzamību. Ar shēmas ieviešanu tiks novērsta sertifikācijas jomā pašreiz valdošā sadrumstalotība un samazināsies finansiālie šķēršļi, kas pakalpojumu sniedzējiem traucē piedāvāt drošus mākoņrisinājumus visā ES. Tajā pašā laikā es apzinos, ka bez tehniskajām prasībām mums jāpievēršas arī drošības izaicinājumiem, kas aktualizējušies pašreizējā ģeopolitiskajā kontekstā. Manā pilnvaru termiņā, strādājot pie dažādām mākoņa iniciatīvām, es šiem izaicinājumiem pievērsīšu uzmanību.

Turklāt, ja Eiropas Parlaments mani apstiprinās amatā, es drīzumā sāksu apspriešanos ar ieinteresētajām personām par **MI piemērošanas stratēģiju** (sīkāk sk. atbildē uz 4. jautājumu), jo mums ir jāaplūko arī pieprasījums privātajā un publiskajā sektorā. To papildinās ar Mākoņdatošanas un MI attīstības aktu saistīta **Eiropas datu savienības stratēģija**, kas palīdzēs vēl vairāk atraisīt datu potenciālu. Mums vienmēr jāpārdomā par privātuma aizsardzību un jānodrošina, ka ES datu aizsardzības satvars ir salāgots ar digitālo pārveidi, proti, tas apmierina komerciālās un tiesībaizsardzības vajadzības, vienlaikus saglabājot nemainīgi augstus datu aizsardzības standartus.

Lai stiprinātu vissvarīgāko kritisko vienību kiberdrošību, mēs sagatavosim **rīcības plānu par slimnīcu un veselības aprūpes sniedzēju kiberdrošību**, ko plānots pieņemt pirmajās 100 dienās.

Mūsu vērienīgo mērķu sasniegšanai ir svarīgi nodrošināt uzlabotu piekļuvi drošai, ātrai un uzticamai savienotībai; šis pasākums ir daļa no plašākas satīklotas sadarbīgās datošanas stratēģijas. Mums ir jāstimulē investīcijas digitālajā infrastruktūrā un jāpabeidz vienotā tirgus izveide. Tas Eiropai tīras industriālās pārveides ietvaros palīdzēs kļūt par nākamās paaudzes viedas, digitālas un drošas infrastruktūras (ietverot arī 6G) celmlauzi. Tāpēc, ja mani apstiprinās amatā, es sagatavošu **Digitālo tīklu aktu**, kas veicinās drošus ātrdarbīgus plaťjoslas tīklus — gan fiksētos, gan bezvadu. Digitālās savienotības ainava strauji mainās līdz ar telesakaru, mākoņdatošanas un perifēro tehnoloģiju konvergenci, ko virza virtualizācija un mākslīgais intelekts. Tāpēc mums ir vajadzīgs regulatīvais satvars, kas stimulē integrētas savienojamības un datošanas infrastruktūras attīstību un nodrošina vienlīdzīgus konkurences apstākļus līdzīgas infrastruktūras un pakalpojumu sniedzējiem. Jaunā iniciatīva tiktu sagatavota, ņemot vērā ieinteresēto personu atsauksmes par Komisijas 2024. gada februāra Balto grāmatu par elektronisko sakaru nākotni un balstoties uz plānoto esošā satvara pārskatīšanu, kā arī Letas un Dragi ziņojumiem. Mans mērķis būs pabeigt savienojamības vienotā tirgus izveidi; lai to izdarītu ir jāreformē spektra politika, ievērojot dalīto kompetenci.

Visas šīs iniciatīvas izdosies tikai tad, ja tās tiks īstenotas roku rokā ar investīcijām Eiropas vislielākajā vērtībā – cilvēkos. Kā uzsvērts politikas pamatnostādņēs, Komisija plāno īpašu uzsvāru likt uz to, lai veidotu, attīstītu un ieviestu šobrīd un nākotnē vajadzīgās prasmes, it sevišķi divējādās pārkārtošanās īstenošanai vajadzīgās prasmes. Ja Parlaments mani apstiprinās amatā, es priecāšos sadarboties ar priekšsēdētājas izpildvietnieci(-ku) cilvēku, prasmju un sagatavotības jautājumos un citiem Komisijas locekļiem, lai īstētu iepriekš minēto.

4. Kā Jūs definējat ES tehnoloģisko suverenitāti un konkurētspēju? Kā ES to varētu sasniegt? Kādus mērķus un rādītājus Jūs šajā sakarā noteikšiet, lai nodrošinātu, ka līdz pilnvaru termiņa beigām ir panākts būtisks progress? Kā Jūs nostiprināšiet ES tehnoloģiju nozares pozīciju gan materiālās tehnikas, gan programmatūras jomā, izmantojot holistisku pieeju, un kādus tūlītējus pasākumus Jūs veiksiet, lai nodrošinātu tehnoloģisko suverenitāti un veicinātu Eiropas platformu konkurētspēju? Kādi ir Jūsu plāni attiecībā uz digitālajām un progresīvām tehnoloģijām, piemēram, mākslīgo intelektu, superdatošanu, kvantu datošanu un tehnoloģijām, pusvadītājiem, kosmosa tehnoloģijām un lietu internetu? Kādus pasākumus Jūs plānojat veikt, lai panāktu drošu, uzticamu un antropocentrisku digitālo tehnoloģiju izmantošanu? Kā Jūs plānojat nodrošināt Mikrosihēmu akta efektīvu īstenošanu un stiprināt ES pusvadītāju piegādes ķēdes? Kādi ir Jūsu plāni attiecībā uz Mikrosihēmu akta paplašināšanu, iekļaujot tajā atbalstu stratēģiskiem rūpniecības posmiem un saistītām nozarēm, un ilgtermiņa ES kvantisko mikrosihēmu plānu? Kā Jūs uzlabosiet ES koordināciju un dalību starptautiskās IKT standartu noteikšanas struktūrās un popularizēsiet ES digitālās normas un standartus starptautiskā mērogā?

Lai nodrošinātu ilgtspējīgu konkurētspēju, kas vajadzīga iedzīvotāju labbūtībai un labklājībai, ir būtiski samazināt mūsu atkarības un stiprināt Eiropas spējas kritisko tehnoloģiju jomā. ES tehnoloģiskā suverenitāte un konkurētspēja dod mums iespēju globalizētā vidē rīkoties neatkarīgi, vienlaikus mazinot risku, ko rada aktori, kuri neievēro Eiropas vērtības. Tāpēc mums kopā ar dalībvalstīm būtu jāpalielina finansējums pētniecībai un izstrādei, jāpalielina atbalsts inovatīviem jaunuzņēmumiem un MVU, piemēram, izmantojot izaugsmes finansējumu un elastīgu iepirkumu, un jāveicina ES bāzētu tehnoloģiju izmantošana.

Ja mani apstiprinās amatā, mans mērķis būs būtiski samazināt mūsu tehnoloģisko atkarību. Pamatojoties uz pagājušajā gadā sāktu mūsu kritisko atkarību un tehnoloģisko nepilnību un ES stratēģisko aktīvu un infrastruktūru kritiski svarīgo apgādes ķēžu rūpīgu novērtējumu, ko atbalsta ES Kritisko tehnoloģiju observatorija, es nākšu klajā ar pasākumiem, kā šīs nepilnības novērst. Es nodrošināšu, ka kritisko tehnoloģiju riska novērtējumi arī turpmāk ir integrēti ekonomiskās drošības apsvērumos, arī tie, kas jau uzsākti attiecībā uz progresīviem pusvadītājiem, MI, kvantu tehnoloģiju un biotehnoloģijām, un noved pie konkrētiem pasākumiem, kuri par prioritāti izvirza kopdarbību ar līdzīgi domājošiem partneriem.

No kiberdrošības viedokļa ES tehnoloģiskā suverenitāte prasa spēcīgu un uzticamu Eiropas kiberdrošības un kiberaizsardzības industriju, kas mūsu kritiskajai digitālajai infrastruktūrai spēj piedāvāt drošības risinājumus. Tas nozīmē, ka ir jāizvairās no kritiskas atkarības no atsevišķiem piegādātājiem un jāmazina risks mūsu piegādes ķēdē no augsta riska piegādātājiem, balstoties uz Savienības mērogā saskaņotiem drošības risku novērtējumiem, arī sadarbojoties ar dalībvalstīm, lai panāktu faktisku 5G rīkkopas īstenošanu. Tas arī nozīmē, ka nevienai lietu internetā savienotajai ierīcei brīdī, kad tā nonāk tirgū, nedrīkstētu būt zināma ievainojamība un tām ir jābūt drošām uzņēmumiem un patērētājiem. Turklāt tagad mums ir pamatīgs visaptverošs kiberdrošības satvars, kas palīdzēs to īstēt.

ES tehnoloģiskā suverenitāte aptver visu tehnoloģiju izstrādes ciklu, sākot no industrijas veiktiem fundamentāliem pētījumiem līdz komercializācijai, svarīgu tehnoloģiju izstrādi ar mūsu pašu pētniecības un izstrādes un ieviešanas spējām, kā arī piekļuvi galvenajām izejvielām un to reciklēšanu. Ja mani apstiprinās amatā, es jo īpaši sadarbošos ar priekšsēdētājas izpildvietnieku(-ci) uzplauksmes un industriālās stratēģijas jautājumos, lai nodrošinātu svarīgas piegādes.

ES digitālās desmitgades 2030. gada mērķi (it sevišķi tie, kas orientēti uz digitālo suverenitāti) un mērķrādītāji (it sevišķi tie, kas orientēti uz gigabitu savienojamību, pusvadītāju ražošanu, perifērijas mezglu skaitu, MI un mākoņdatošanas apguvi, IKT speciālistu skaitu vai veselības aprūpes vai publiskās pārvaldes digitalizāciju) jau palīdz virzīties uz ES tehnoloģisko suverenitāti un konkurētspēju. Par progresa uzraudzību tiks ziņots 2025. un 2026. gada ziņojumos par digitālās desmitgades stāvokli, un to apspriedīs ar Eiropas Parlamentu un dalībvalstīm. Digitālās desmitgades mērķrādītāju izskatīšana, kas jāveic vēlākais līdz 2026. gada 30. jūnijam, būs iespēja mērķus, mērķrādītājus un galvenos snieguma rādītājus papildināt vai pārskatīt, lai tie palīdzētu sasniegt arī ES tehnoloģisko suverenitāti.

Mums ir jāstiprina spējas vairākās tādās progresīvās tehnoloģijās kā MI, progresīvie pusvadītāji, kvantu tehnoloģija, superdatošana, mākoņdatošana un perifērdatošana, kosmosa tehnoloģijas, kibernetika, lietu internets un genomika.

MI var būt mūsu nākotnes konkurētspējas centrālais elements. Ja Parlaments mani apstiprinās amatā, es izstrādāšu **MI piemērošanas stratēģiju**, kurā galvenā uzmanība tiks pievērsta jaunu MI risinājumu ātrai ieviešanai vadošajos industriālajos sektoros un publiskajā pārvaldē. Tas veicinās MI virzītu inovāciju, atbalstot MI modeļu izstrādi un ieviešanu Eiropas industriālajos sektoros, piemēram, veselības, enerģētikas, robotikas un ražošanas, kosmosa un aizsardzības, kā arī publiskajā sektorā.

Vienlaikus ar **MI fabriku iniciatīvu** es veicināšu investīcijas augstākā līmeņa superdatošanas jaudā. Ar šo iniciatīvu es centīšos panākt, ka MI jaunuzņēmumiem un MVU un plašākai ekosistēmai tiek radīti apstākļi, kas vajadzīgi, lai izstrādātu Eiropas lielos MI modeļus. MI fabrikas izmantos mūsu esošo pasaules līmeņa superdatoru tīklu. Mans mērķis būs pirmajās 100 Komisijas pilnvaru termiņa dienās Eiropā izveidot vismaz piecas MI fabrikas, un es turpināšu šo darbu visā pilnvaru termiņa laikā. Visbeidzot, es sadarbošos ar jaunuzņēmumu, pētniecības un inovācijas komisāri(-u), lai izveidotu **Eiropas MI pētniecības padomi**, kas būs būtisks plašākas MI stratēģijas elements.

Vērienīgas investīcijas jāveic arī **pusvadītāju** sektorā, un, lai samazinātu atkarību no ārējiem aktoriem, mums Eiropā ir jābūvē savas rūpnīcas un tie jāražo. Eiropas Mikroshēmu akts jau ir piesaistījis aptuveni 80 miljardus EUR projektos, kas ir "pirmie šāda veida projekti" Eiropā, t. i., projektos, kas izpilda vairākus piegādes drošības nosacījumus un rada pozitīvas eksternalitātes visā ES. Tomēr Eiropai ir jāpastiprina centieni, lai sasniegtu mērķrādītāju – 20 % tirgus daļas, tādējādi kļūstot par tirgus spēlētāju progresīvo pusvadītāju tehnoloģiju jomā. Mans mērķis būs palīdzēt mūsu uzņēmumiem pārvarēt posmu no laboratorijas līdz fabrikai, investējot progresīvās ražošanas pilotlīnijās, kas apvieno pētniecības un rūpniecības dalībniekus visā piegādes ķēdē – no materiāliem un aprīkojuma līdz ražošanai un iepakojšanai. Es arī izveidošu mākoņdatošanā balstītu izstrādes platformu, lai nodrošinātu, ka jaunuzņēmumiem ir visi inovatīvu mikroshēmu izstrādei vajadzīgie rīki. Visbeidzot, turpmāku investīciju piesaistei un piegādes drošības nodrošināšanai būs svarīga spēcīga un līdzsvarota starptautiskā sadarbība. Es centīšos nodrošināt sekmīgu Mikroshēmu akta īstenošanu, lai atbalstītu tādu pusvadītāju procesu spēju un pilotlīniju attīstīšanu ES, kas spēj apmierināt specifiskās stratēģisko nozaru, tostarp ES kosmosa flagmaņu un ES kosmosa un aizsardzības industriju, prasības.

Kvantu tehnoloģija ir sasniegusi tādu brieduma pakāpi, ka to ir iespējams praktiski izmantot datošanā, detektēšanā un drošā komunikācijā tādiem lietojumiem kā medicīniskā diagnostika, neuzlauzami sakaru tīkli, lielu MI modeļu ātra apmācīšana un īpaši jutīgas sensorierīces. Tā ir stratēģiski svarīga ES suverenitātei, konkurētspējai un aizsardzības spējām. Ja mani apstiprinās amatā, es sadarbošos ar dalībvalstīm un galvenajiem nozares dalībniekiem, lai paātrinātu ES kvantu ekosistēmas izveidi un piesaistītu investīcijas kvantu tehnoloģijas industrializācijai. Šajā nolūkā es arī savā darbā pievērsīšos kvantu mikroshēmām, kas ir būtisks kvantu tehnoloģiju un strauji augošā kvantu tirgus elements, un nākšu klajā ar **ilgtermiņa ES Kvantu mikroshēmu plānu**.

Ja mani apstiprinās amatā, es pievērsīšos arī savienotības uzlabošanai Eiropā. Tas ir mūsu konkurētspējas priekšnosacījums un būtisks iepriekš minēto tehnoloģiju veicinātājs. Savienotība dod iespēju jēgpilni izmantot datus, piemēram, MI modeļu apmācīšanai. Šajā sakarā es strādāšu pie tā, lai nodrošinātu, ka lietu internets tiek plaši izmantots par pamatrīku, lai rūpniecību un mobilitāti Eiropā padarītu konkurētspējīgāku. Es arī nodrošināšu,

ka lietu internets tiek izmantots vides labā, it sevišķi resursefektivitātes labad tādās jomās kā ūdens sadale un precīzā lauksaimniecība. Lai no lietu interneta gūtu maksimālu labumu, ES ir pilnībā jāpieņem 6G.

Par nepieciešamību savienojamības jomā panākt Eiropas autonomiju liecina pieaugošā vispārējā ģeopolitiskā spriedze, it sevišķi Krievijas agresijas karš Ukrainā. Ja mani apstiprinās amatā, es strādāšu pie tā, lai palielinātu Eiropas stratēģisko autonomiju kosmosā, tostarp attiecībā uz kritiski svarīgiem piegādātājiem *IRIS²* satelītpakalpojumu drošībai, integritātei un izturētspējai, kas ir kritiski svarīgi drošiem dalībvalstu valdību sakariem. *IRIS²* atbalstīs Eiropas industrijas konkurētspēju, izstrādājot ultramodernas satelītu tehnoloģijas; no tā ieguvēja būs visa nozare, jo īpaši MVU. Tas Eiropai dos iespēju kosmosa nozarē saglabāt līderību.

Lai pavērtos jaunas izdevības, bez investīcijām ir svarīgi, lai spēkā esošie noteikumi tiktu īstenoti saskaņoti un papildīgi. Strādājot kopā ar citiem komisāriem, es centīšos sekmēt to, lai tiktu ievēroti mūsu digitālās jomas noteikumi, un īpašu uzmanību pievērsīšu ietekmei uz jaunuzņēmumiem un augošiem uzņēmumiem.

Mūsu mērķis ir izstrādāt tehnoloģijas, kas iespēcina un uzlabo cilvēku spējas un iemieso Eiropas vērtības. Tā var būt priekšrocība, kas ES ražotiem digitāliem produktiem un pakalpojumiem var palīdzēt atšķirties no konkurentiem. Mums ir jāinvestē drošās, uzticamās un uz cilvēkcentrētās tehnoloģijās, kas iemieso Eiropas vērtības un sargā Eiropas sociālo modeli un mūsu iedzīvotāju drošību. Tehnoloģijām turpinot strauji attīstīties, ir ļoti svarīgi saglabāt stingru fokusu uz to, lai tās būtu cilvēkcentrētas. Cilvēkcentriskumam, kā arī ilgtspējai un noturībai vajadzētu būt mūsu digitālo inovāciju un ieviesto noteikumu pamatā.

Es koordinēšos ar dalībvalstīm un ieinteresētajām personām un strādāšu plecu pie pleca ar priekšsēdētājas izpildvietnieku(-ci) uzplaukšanas un industriālās stratēģijas jautājumos, lai veicinātu stratēģisku pieeju attiecībā uz starptautisko standartizāciju un nodrošinātu ES konkurētspēju, drošību, stratēģisko autonomiju un spēju popularizēt ES vērtības. Es to plānoju īstenot ar divpusējām digitālajām partnerībām, kā arī daudzpusēji – G7, G20 un tādu starptautisko organizāciju satvarā kā ESAO un ANO. Es aktīvi strādāšu kopā ar līdzīgi domājošiem partneriem, lai popularizētu gan ES digitālos standartus starptautiskā mērogā, gan starptautiskos digitālos standartus, kuros ievērotas mūsu kopīgās vērtības un intereses (piemēram, privātums, datu aizsardzība un cilvēktiesības).

Es centīšos paātrināt investīcijas pārrobežu projektos un tehnoloģijās, lai stiprinātu dalībvalstu digitālo publisko pakalpojumu sadarbību, nodrošinot to netraucētu un drošu darbību. Mēs izmantotu tādas instrumentus kā regulatīvās smilškastes un daudzvalstu projektus, lai Eiropā izstrādātu, testētu un ieviestu inovatīvus risinājumus, kuri nodrošinās, ka publiskās pārvaldes iestādes iet kopsolī ar digitālo laikmetu.

Es sadarbošos ar citiem komisāriem un komisārēm, lai piesaistītu ārvalstu investīcijas, nodrošinātu pārdomātu normatīvo vidi, par prioritāti izvirzītu kvalificēta darbaspēka un tehnisko zināšanu veidošanu, uzlabotu piekļuvi privātajam kapitālam un veicinātu inovāciju.

Visbeidzot, lai panāktu tehnoloģisko suverenitāti un spētu konkurēt, ir vajadzīgi saskaņoti centieni ar dalībvalstīm. Ir ārkārtīgi svarīgi, lai būtu koordinācija ES līmenī, tiktu apvienoti resursi, tiktu veiktas liela mēroga investīcijas un būtu kopīga griba virzīties uz priekšu.

5. Kādi ir Jūsu plāni attiecībā uz digitālo infrastruktūru un piekļuvi kvalitatīvai savienojamībai ģeogrāfiskos apgabalos? Kā Jūs plānojat īstenot Baltajā grāmatā par Eiropas digitālās infrastruktūras vajadzībām izklāstītos priekšlikumus? Kāds ir Jūsu viedoklis par ieteikumiem Baltajā grāmatā un M. Dragi ziņojumā par tīkla maksām? Kādus pasākumus Jūs plānojat veikt, lai uzlabotu gigabitu savienojamību, paplašinātu 5G ieviešanu, līdz 2030. gadam nodrošinātu pilnīgu pāreju no vara uz optisko šķiedru un stimulētu privātā sektora investīcijas tīkla attīstībā? Kā Jūs plānojat pievērsties digitālās infrastruktūras aspektiem, kas ir saistīti ar enerģētiku? Kādi pasākumi, Jūsaprāt, ir vajadzīgi, lai stiprinātu kiberneturību un drošību visās jomās visā Eiropas Savienībā? Kā Jūs uzlabosiet drošības un aizsardzības rūpniecības konkurētspēju Eiropas aizsardzības savienības kontekstā?

Ļoti augstas veiktspējas fiksētā un bezvadu tīkla pārklājuma ziņā mēs atpaliēkam no konkurentiem. Lai to risinātu, mums ir jākoordinē rīcība ES līmenī, arī attiecībā uz investīcijām. Īpašas grūtības rada autonomu 5G tīklu arhitektūra, kas ir svarīga industriāliem lietojumiem, kā arī fakts, ka joprojām starp ES urbānajiem un lauku apvidiem pastāv ievērojama digitālā plaisa. Mums ir jākāpina investīcijas, lai līdz 2030. gadam sasniegtu Digitālās desmitgades savienotības mērķrādītājus un attīstītu nākotnes digitālajiem pakalpojumiem nepieciešamos tīklus. Ja Eiropas Parlaments mani apstiprinās amatā, esmu cieši apņēmusies darīt visu iespējamo, lai ES sasniegtu

2030. gada savienotības mērķrādītājus un nodrošinātu drošu, ātru un uzticamu savienotību, kas ir kā mūsu ekonomikas un sabiedrības stūrakmens.

Ja mani apstiprinās amatā, viena no manām galvenajām prioritātēm būs darbs pie Digitālo tīklu akta, kurš palīdzēs veicināt drošus ātrdarbīgus platjoslas tīklus (gan fiksētos, gan bezvadu), tādējādi veicinot konkurētspēju un cenas ziņā pieejamus kvalitatīvus pakalpojumus patērētājiem. Tas gādās par to, lai ejam līdzi tehnoloģiskajām tendencēm un drošības aspektiem, kas aprakstīti Komisijas baltajā grāmatā “Kā pārvaldīt Eiropas digitālās infrastruktūras vajadzības”. Tā kā ikviens rīcībpolitikas risinājums tiek balstīts uz rūpīgu ietekmes novērtējumu, gaidāmajam aktam vajadzētu operatori samazināt administratīvo slogu un radīt stimulus investīcijām infrastruktūrā un jaunām darījumdarbības darbībām, piemēram, perifērdatošanā. Turklāt ir jāaizstāv patērētāju intereses un jāņem vērā dalībvalstu individuālā situācija.

Ņemot vērā Dragi ziņojuma ieteikumus, es aktīvi diskutēju par to, kā pabeigt vienotā elektronisko sakaru tirgus izveidi. Es meklēju risinājumus integrētai pārvaldībai Savienības līmenī attiecībā uz nākamās paaudzes tīklu spektru. 5G izsoļu kavējumi ir negatīvi ietekmējuši Eiropas konkurētspēju, un mums jācenšas šo kļūdu neatkārtot. Tīklu ekonomikā pieaug aktu skaits un notiek aktīvas debates. Taču šajās debatēs nevajadzētu aprobežoties tikai ar diskusijām par tīkla maksām. Būtu jādiskutē par to, kā dažādi aktori palīdz veidot dinamisku un inovatīvu sakaru ekosistēmu, kuras pamatā ir vienlīdzīgi konkurences apstākļi. Ir bijuši interesanti priekšlikumi, tai skaitā Dragi ziņojumā un Baltajā grāmatā par Eiropas digitālās infrastruktūras vajadzībām ierosinātā pieeja. Turklāt sabiedriskajā apspriešanā, kas tika sarīkota pēc baltās grāmatas publicēšanas, tika saņemts ļoti daudz atbilžu, ko es rūpīgi izvērtēju; es arī sadarbošos ar visām ieinteresētajām personām. Principi, pēc kuriem vadīšos, izstrādājot priekšlikumus, būs aizsargāt ES iedzīvotāju intereses un veicināt konkurētspēju un investīcijas.

Mums arī jāvirzās uz atteikšanos no vara kabeļiem. Tas kalpotu par pamudinājumu ierīkot optiskās šķiedras kabeļus un nodrošinātu vairāk resursu 5G izvēršanai. Tas atbilstu digitālās desmitgades 2030. gada mērķrādītājiem, jo īpaši panākt gigabitos mērāmu savienojamību visiem, un ilgtermiņa ilgtspējas mērķiem, jo optiskā šķiedra ir mazāk energoietilpīga un dod iespēju izmantot efektīvākus un zaļākus pakalpojumus. Tomēr ir jāparedz pasākumi, kuri nodrošinātu, ka mazaizsargātie galalietotāji netiek atvienoti.

Es arī esmu iecerējusi meklēt veidus, kā stimulēt pētniecību zema enerģijas patēriņa digitālās infrastruktūras risinājumos, arī attiecībā uz aukstumapgādi, energoefektīviem procesoriem un ilgtspējīgu tīkla infrastruktūru. Mī risinājumi var būt liela priekšrocība energoefektīvākas IKT nozares izveidē. 2022. gadā Komisija pieņēma ES energosistēmas digitalizācijas rīcības plānu, kas pilnā sparā tiek īstenots, un ir jau gūti būtiski panākumi. Piemēram, Komisija ir ieviesusi shēmu, saskaņā ar kuru datu centriem jāsniedz informācija par enerģijas un ūdens patēriņu. Ja mani apstiprinās amatā, es enerģētikas un mājokļu komisāram(-ei) palīdzēšu izveidot datu centru reitīnga un marķēšanas sistēmu, kā arī ieviest minimālos datu centru snieguma standartus. Mēs arī kopīgi centīsimies uzlabot datu centru integrāciju energosistēmā, koncentrējoties uz siltuma atkalizmantošanu un elastības pakalpojumu sniegšanu elektrotīklā.

Ja mani apstiprinās amatā, es strādāšu arī pie tā, lai iedibinātu telesakaru tīklu ilgtspējas rīcības kodeksu, un atbalstīšu kolēģus datoru energomarķējuma shēmas izstrādē un datoru un serveru ekodizaina prasību pārskatīšanā.

Attiecībā uz **kiberdrošību**, kas ir plašāka drošības portfeļa stūrakmens, es centīšos veicināt uz visu sabiedrību orientētu integrētas kiberdrošības programmu. Es koncentrēšos uz jauno tiesību aktu īstenošanu un izpildes panākšanu gan attiecībā uz kritisko vienību kiberdrošību (TID2), gan produktu drošību (Kibernoturības akts) inovācijai un uzņēmējdarbībai draudzīgā veidā. Es sadarbošos ar iestādēm un industriju, lai panāktu kiberdrošības briedumu un investētu detektēšanas un reaģēšanas spēju stiprināšanā. Mums ir saskaņoti un izlēmīgi jāvērsas pret kibernetizācijas riskiem un izspiedējprogrammatūras bandām.

Kibernoturības akts kiberdrošības jomā būs globāls pagrieziena punkts; tas būtiski samazinās to savienoto produktu ievainojamību, kurus ļaunprātīgi aktori izmanto spiegošanas, ieperināšanās un traucēšanas nolūkos. Es turpināšu virzīt mūsu kritisko vienību darbu un produktu drošības redzējumu Eiropā un ārpus tās un strādāšu pie tā, lai attīstītu globālo līderību **kiberdrošības standartu** jomā.

Ja Parlaments mani apstiprinās amatā, es centīšos vienkāršot un paplašināt svarīgu Eiropas kiberdrošības infrastruktūru un spējas, lai uzlabotu situācijas apzināšanās un reaģēšanas spējas. Šajā sakarā plānoju īpašu uzmanību pievērst divējāda lietojuma precēm un civilmilitārājam sadarbībai, it sevišķi attiecībā uz drošības jautājumiem mūsu piegādes ķēdēs, sākot ar piemērotu sertifikācijas satvaru. Mums ir jānodrošina, ka aizsardzības nozare, balstoties uz Kritisko kibertechnoloģiju ceļvedi, kas pašlaik tiek izstrādāts, spēj ātri reaģēt uz straujajām

tehnoloģiskajām izmaiņām kibertelpā. Es vēlētos veidot vidi, kurā uzņēmēji un novatori var izstrādāt un laist tirgū ļoti vajadzīgus kiberaizsardzības rīkus, atzīstot, ka lielāko daļu kibernetikas inovāciju ES rada jaunuzņēmumi un mazie uzņēmumi. Es arī izstrādāšu integrētu Eiropas kibernetikas inovācijas ceļu, lai atbalstītu to attīstību un veicinātu dinamiskas un revolucionāras civilmilitāras kibernetikas izveidi.

Ja mani apstiprinās amatā, es turpināšu centienus modernizēt esošos un izveidot jaunus drošus Eiropas tīklus, kuri savstarpēji savienos dalībvalstis, Eiropas iestāžu aģentūras un struktūras un citas ieinteresētās personas, tādējādi palielinot sadarbību un kibernetiku Eiropas publiskā sektora digitālajā pārrobežu mijiedarbībā.

Attiecībā uz operācijām un apdraudējuma atklāšanu es balstīšos uz civilo kibernetikas brīdināšanas sistēmu, kas tiks izveidota Kibersolidaritātes akta satvarā. Ar MI darbināmu ES kibernetiku infrastruktūru mēs varēsim uzlabot Eiropas spēju atklāt vājus uzbrukuma signālus; tas uzlabos mūsu civilās vai aizsardzības kritiskās infrastruktūras sagatavotību. Iepriekš minētais būtu jāsteno līdztekus darbam, ko veiks aizsardzības un kosmosa komisārs(-e) kopā ar dalībvalstīm kiberaizsardzības jomā.

Zemūdens kabeļu infrastruktūra nodrošina 99 % starpkontinentālās satiksmes, un tai ir izšķiroša nozīme Eiropas drošības un globālās konkurētspējas aspektā. Es sadarbošos ar dalībvalstīm, lai apzinātu riskus un iespējamās mitigācijas pasākumus, arī standartus, un turpināšu atbalstīt zemūdens kabeļu ierīkošanu.

Runājot par drošības un aizsardzības industrijas konkurētspējas uzlabošanu, Eiropas aizsardzības industriālās gatavības sasniegšanai ir vajadzīga lielāka investīcijas industriālajās bāzēs, pētniecībā un izstrādē, kā arī ciešāka sadarbība un ilgtermiņa saistību uzņemšanās. Kā uzsvērts Eiropas aizsardzības industriālajā stratēģijā, investīcijas aizsardzības industriālajā bāzē gadu desmitiem bijušas nepietiekamas. Vairāk nekā puse aizsardzības iepirkumu nāk no trešo valstu aizsardzības industrijas piegādātājiem, un attiecībā pret ievērojamo ES aizsardzības tirgus izaugsmi ES iekšējā tirdzniecība ir palielinājusies tikai nedaudz. Eiropas aizsardzības industriālajā stratēģijā un Eiropas aizsardzības industrijas programmā, kas papildina Eiropas Aizsardzības fondu, ir ierosināti vairāki stimuli ar mērķi šīs tendences apvērst un strādāt pie tā, lai faktiski izveidotu vienotu aizsardzības tirgu. Minētie pasākumi liek pamatus Eiropas aizsardzības savienībai. Dalībvalstīm ir vairāk jāstrādā kopā un vairāk, arī sadarbīgi, jāinvestē Eiropas industrijā Mums ir arī jāapzina atlikušie šķēršļi, kas kavē pārrobežu sadarbību, kura nāktu par labu gan Eiropas aizsardzības tehnoloģiskās un industriālās bāzes konkurētspējai, gan dalībvalstu bruņoto spēku vajadzību sakarā.

Ja mani apstiprinās amatā, es kopā ar priekšsēdētājas vietnieci (-ku)/ Augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos, kā arī aizsardzības un kosmosa komisāru(-i) Eiropas aizsardzības savienības satvarā virzīšu centienus uzlabot aizsardzības industrijas konkurētspēju.

Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komitejas uzdotie jautājumi

6. Mākslīgais intelekts un ES mākoņdatošanas un mākslīgā intelekta attīstības akts

Kādi būs galvenie principi un mērķi izziņotajā priekšlikumā par jaunu "ES Mākoņdatošanas un mākslīgā intelekta attīstības aktu" un kā Komisija plāno sasniegt šos mērķus? Kā Komisija salāgos stratēģisko mērķi veicināt MI inovāciju un konkurētspēju ar nepieciešamību nodrošināt MI uzticamību un drošumu patērētāju un uzņēmumu labā? Kā Jūs plānojat veicināt ES digitālo normu un standartu saskaņotu piemērošanu vienotajā tirgū un starptautiskā mērogā un nodrošināt ES vadošo lomu pasaulē digitālās pārvaldības jomā?

Pašlaik MI izmanto tikai 8 % ES uzņēmumu, mākoņdatošanu – tikai 33 % uzņēmumu, savukārt Eiropas datu centra pēda veido tikai vienu trešdaļu no ASV datu centru pēdas. Tas nozīmē, ka ES būtiski atpaliek produktivitātes ziņā, jo, lai inovētu, it sevišķi MI jomā, industrijai ir vajadzīga datošanas jauda. Pēc tam, kad MI modeļi ir apmācīti (izmantojot superdatorus), būtiska nozīme to pielāgošanā specifiskiem lietojumiem ir konvencionālajai mākoņa infrastruktūrai. Tomēr Eiropas mākoņtirgū dominē daži hipermera pakalpojumu sniedzēji, kuri bieži vien atrodas ārvalstīs; pateicoties to milzīgajai infrastruktūrai un dominējošiem MI programmatūras rīkiem, tie ir arī galvenie jaunā MI tirgus dalībnieki.

Lai risinātu šo industriālo izaicinājumu, ja tikšu apstiprināta amatā, es sagatavošu **MI un mākoņdatošanas attīstības aktu**, kas būs balstīts uz visaptverošu ietekmes novērtējumu, kurā tiks iesaistītas visas relevantās ieinteresētās personas. Tam vajadzētu būt daļai no plašākas stratēģijas. Kopā ar **MI fabriku iniciatīvu** tas Eiropas MI novatoriem nodrošinās tik ļoti nepieciešamo datošanas jaudu. Citi stratēģijas elementi būs **MI piemērošanas stratēģija**, kura paātrinās MI virzītu Eiropas industriālo nozaru un sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas pārveidi,

un **Digitālo tīklu akts**, kas palīdzēs vispārējā ekosistēmā optimāli integrēt mūsdienīgus digitālās savienotības risinājumus.

Manuprāt, MI un mākoņdatošanas attīstības aktam vērienīguma ziņā nevajadzētu atpalikt no ES Mikrosihēmu akta. Līdzīgi kā Mikrosihēmu akts pievērsās tādiem aspektiem kā pētniecība un inovācija, investīcijas ražošanas kompleksos Eiropā un mikrosihēmu piegādes drošība, MI un mākoņdatošanas attīstības aktam būtu jāpievērsas tam, kā uzturēt dinamisku MI apmācības modeļu ekosistēmu un piesaistīt investīcijas datošanas infrastruktūrā un datu glabāšanas risinājumos Eiropā, kam vajadzētu būt pieejamiem visiem jaunuzņēmumiem, MVU un citiem industriālajiem aktoriem.

MI un mākoņdatošanas attīstības akta pirmais mērķis būs veicināt energoefektīvu datošanas arhitektūru un revolucionāru risinājumu izstrādi nolūkā līdz minimumam samazināt dabas resursu izmantošanu. Eiropai ir nepieciešamas ilgtspējīgas mākoņa un datu centru tehnoloģijas; turklāt tās var palīdzēt izvirzīties konkurentu vidū. Ja mani apstiprinās amatā, es arī sekmēšu kopdarbīgu MI apmācības modeļu izmantošanu, iesaistot galvenās stratēģisko industriālo nozaru ieinteresētās personas, it sevišķi pirmskonkurences posmā. Tirgū vajadzētu ienākt daudz lielākam skaitam Eiropas aktoru.

Otrkārt, aktā prioritāte būtu jāpiešķir liela mēroga investīcijām mākoņdatošanas un MI kompleksos, ko var uzskatīt par celmlaužiem, piemēram, attiecībā uz ilgtspēju un tādiem inovatīviem mākoņdatošanas veidiem kā telsakaru perifērā mākoņdatošana. Turklāt ir svarīgi mākoņdatošanu uzskatīt par patiesu infrastruktūras turpinājumu, kur centralizētās konvencionālās mākoņa infrastruktūras ir savstarpēji savienotas ar superdatoru tīklu un tās papildina izklidēti perifērijas mezgli un telesakaru infrastruktūra.

Treškārt, mums ir jāpievērsas tādiem jautājumiem kā piegādes drošība un mākoņpakalpojumu kiberdrošība. Kolektīvi mēs mākoņiem uzticam lielu daļu savu datu. Lietojumprogrammas, kas darbojas mākoņa infrastruktūrās, bieži vien ir punkts, no kura var piekļūt uzņēmumu IT sistēmām un datiem. Tāpēc, ja mani apstiprinās amatā, es nodrošināšu, ka Eiropā piedāvātie mākoņpakalpojumi spēj garantēt augstu kiberdrošības līmeni. Mūsu iedzīvotājiem un uzņēmumiem vajadzētu spēt paļauties, ka mākonī glabātie dati ir drošībā.

MI virzīta inovācija un MI uzticamība un drošums nav savstarpēji izslēdzoši: uzticēšanās un izcilība MI jomā ir vienas monētas divas puses. Ar MI aktu tiek ieviesti aizsargpasākumi, kuri nodrošinās, ka mākslīgais intelekts Eiropā ir vērst uz cilvēku, uzticams un drošs. Tajā pašā laikā tajā izmantota mērķorientēta, riskos balstīta pieeja, un tas iedibina vienotus skaidrus noteikumus visās dalībvalstīs. Paredzot iespēju izdarīt izņēmumus attiecībā uz pētniecības un atbalsta rīkiem, piemēram, regulatīvajām smilškastēm, tas nodrošina iespējas inovācijai MI jomā. Es par prioritāti izvirzīšu savlaicīgu un paredzamu īstenošanu, lai MI akts varētu sasniegt šos divējādos mērķus.

ES ir labas iespējas globālās digitālās pārvaldības jomā uzņemties līderību, jo mēs bijām pasaulē pirmie, kas pieņēma visaptverošu noteikumu kopumu ne tikai attiecībā uz mākslīgo intelektu, bet arī digitālajiem pakalpojumiem un platformām. Ja mani apstiprinās amatā, es plānoju turpināt aktīvi popularizēt ES pieeju cilvēkcentrētām un uzticamam mākslīgajam intelektam, iestājoties par atbildīgu MI pārvaldību globālos forumos un divpusējās partnerībās ar svarīgiem starptautiskajiem partneriem. Es uzskatu, ka ES arī turpmāk būtu jāsiglabā līderība globālajā digitālajā pārvaldībā, globālā mērogā popularizējot mūsu noteikumus, kas balstīti uz cilvēkorientētu redzējumu un kopīgām Eiropas vērtībām.

Lai sasniegtu rezultātus šajā jomā, es centīšos vēl vairāk uzlabot koordināciju starp ES dalībvalstīm ANO, Interneta pārvaldības forumā, citos relevantos starptautiskos forumos un tehniskajās organizācijās, piemēram, Piešķirto nosaukumu un numuru interneta korporācijā.

Visbeidzot, mēs nedrīkstam kavēties ar standartu izstrādi. Eiropas un trešo valstu uzņēmumiem, kuri darbosies vienotajā tirgū saskaņā ar jaunajām MI akta tiesību normām, būs vajadzīgi tehniskie standarti. Es rūpīgi izvērtēšu, kā Komisija var tos nodrošināt, vēlams, esošās standartizācijas sistēmas ietvaros. Esmu pārliecināta, ka, tiklīdz būs izstrādāti MI aktu papildinošie tehniskie standarti, tie ietekmēs digitālo pārvaldību visā pasaulē.

7. Digitālo pakalpojumu akts un Digitālo tirgu akts, un tiešsaistes platformu negatīvā ietekme

Kādas būs Jūsu prioritātes attiecībā uz Digitālo pakalpojumu akta (DPA) un Digitālo tirgu akta (DTA) izpildes kontroli un kā Jūs nodrošināsiet efektīvus, pārredzamus un ātrus izpildes kontroles mehānismus? Kā Komisija reaģēs uz prasībām vienkāršot un samazināt administratīvo slogu? Vai Komisija spēs pietiekami daudz resursu vēltīt izpildes kontrolei? Kā Jūs plānojat tiešsaistē apkarot kaitniecisku praksi, piemēram, maldinošās saskarnes

vai atkarību izraisošu dizainu, kas ietekmē individuus, jo īpaši bērnus un nepilngadīgos, un viņu garīgo veselību? Visbeidzot, kādus konkrētus pasākumus Jūs veiksiet, lai apkarotu iebiedēšanu tiešsaistē?

Digitālo pakalpojumu akts un Digitālo tirgu akts ir spēcīgi jauni platformu regulēšanas instrumenti. Ir pagājis gads, kopš sāka to izpildes panākšana, un es uzskatu, ka tie darbojas diezgan gludi, sekmīgi uz priekšu virzās arī nepieciešamo sekundāro tiesību aktu izstrāde, ir izveidotas darba grupas un sāktas vairākas izmeklēšanas; turklāt dažas jau ir novedušas pie lēmumiem, kas ietekmē tiešsaistes platformu darbību ES. Ja mani apstiprinās amatā, es vēlos turpināt iesāktu un nodrošināt, ka Komisija kļūst par regulatīvo iestādi, kas šajā jomā ir autoritāte, un ka tā rūpīgi uzklausa un ātri rīkojas saskaņā ar mūsu noteikumiem, pilnībā ievērojot tiesības uz taisnīgu procesu un rīkojoties visām ieinteresētajām personām pārredzamā veidā.

Attiecībā uz Digitālo pakalpojumu akta izpildes panākšanu es koncentrēšos uz šādām četrām jomām: 1) nepilngadīgo aizsardzība tiešsaistē, 2) e-komercija un neatbilstīgas preces tiešsaistes tirdzniecības vietās, 3) nelikumīgs saturs tiešsaistē, arī šāda satura algoritmiskā amplifikācija, un 4) plašāks problemātiskais jautājums, kā nodrošināt informācijas integritāti vēlēšanu kontekstā, veidojot sinerģiju ar jauno demokrātijas vairogu.

Attiecībā uz Digitālo tirgu aktu, kura mērķis ir nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus un godīgu konkurenci, es, cieši sadarbojoties ar priekšsēdētājas izpildvietnieci(-ku) tīras, taisnīgas un konkurētspējīgas pārkārtošanās jautājumos, par prioritāti izvirzīšu trīs svarīgas dimensijas: 1) atvērt slēgtas ekosistēmas neatkarīgi no tā, vai runa ir par operētājsistēmām, tīmekļa pārlūkprogrammām vai tiešsaistes tirdzniecības vietām, 2) dot patērētājiem izvēles iespējas un iespēju pārņemt kontroli vidē, kurā, viņuprāt, ir lielu digitālo uzņēmumu pārspēks, un 3) nodrošināt, ka dati pieder tiem, kuri tos ģenerē, nevis tiem, kuri tos var vislabāk ekspluatēt.

Ja mani apstiprinās amatā, mana pieeja Digitālo pakalpojumu akta un Digitālo tirgu akta izpildes panākšanai būs stingra, pierādījumos balstīta un apņēmīga. Es izmantošu visas izpildes panākšanas pilnvaras, ko likumdevēji piešķirusi Komisijai. Gadījumā, ja pārkāpums rada tūlītējus draudus mūsu iedzīvotājiem, es neatturēšos no iedarbīgu pasākumu pieņemšanas. Es arī sadarbošos ar pilsonisko sabiedrību, pētniekiem un trauksmes cēlējiem. Pierādījumi liecina, ka dažos gadījumos nopietns dialogs starp regulētiem uzņēmumiem un izpildiestādēm var dot ātrus un sekmīgus rezultātus. Tiešsaistes platformām ir jāievēro ES tiesību akti, un tās nedrīkst izmantot novilcināšanas taktiku. Ja mani apstiprinās amatā, es apņemos iesaistīties atklātā un sistemātiskā dialogā ar Eiropas Parlamentu, jo īpaši ar sekmīgi iedibināto Digitālo pakalpojumu akta un Digitālo tirgu akta īstenošanas darba grupu starpniecību, kā arī ar relevantajām komitejām.

Lai Komisija būtu rezultatīva un uzticama regulatīvā iestāde, es centīšos nodrošināt, ka tam tiek atvēlēti pietiekami resursi, izmantojot maksas, kas iekasētas saskaņā ar Digitālo pakalpojumu aktu.

Ja Eiropas Parlaments mani apstiprinās amatā, es cieši sadarbošos ar atbildīgajiem komisāriem un komisārēm jautājumos par maldinošām saskarnēm, atkarību izraisošu dizainu un citu negatīvu sociālo mediju ietekmi, jo īpaši uz nepilngadīgajiem. Digitālo pakalpojumu akts ekonomikas dalībniekiem, uz kuriem attiecas tā darbības jomā, ir spēcīgs juridisks rīks, kas palīdz risināt šīs problēmas šeit un tagad. Labs piemērs tam, ko Digitālo pakalpojumu akts var sniegt visai ES rekordīsā laikā, ir nesenie panākumi saistībā ar izpildes panākšanu *TikTok Lite* lietā, kas tika ierosināta sakarā ar aizdomām par atkarību izraisošu dizainu. ES, uzņēmumiem un ekspertiem ir kopīgi jāstrādā, lai nodrošinātu, ka sociālo mediju uzņēmumi piemēro pieeju “drošums pirmajā vietā”, kura paredz, ka visi lietotāji var droši darboties tiešsaistē. Ir sparīgi jāturpina nesen sāktās izmeklēšanas pret *TikTok*, *X*, *Facebook* un *Instagram* par atkarību izraisošu dizainu, maldinošām saskarnēm un nepilngadīgo aizsardzību, lai panāktu reālas un ātras pārmaiņas un gūtu informāciju, kas noderēs turpmākajā izpētē par sociālo mediju ietekmi uz nepilngadīgajiem. Ja parādās pierādījumi par sistēmisku kaitējumu citos izraudzītajos pakalpojumos, Komisijai būtu jāpieņem izlēmīgi izpildes panākšanas pasākumi. Es arī sadarbošos ar demokrātijas, tieslietu un tiesiskuma komisāru(-i) attiecībā uz Digitālā taisnīguma akta izstrādi, kurš nodrošinās, ka tiek pienācīgi apkarota tāda prakse kā maldinošas saskarnes, atkarību izraisošs dizains un tiešsaistes profilēšana.

Nepilngadīgo aizsardzība ir viena no galvenajām manām prioritātēm. Ja mani apstiprinās amatā, es cieši sadarbošos ar tiesībaizsardzības iestādēm, lai savāktu nepieciešamos pierādījumus. Es arī virzīšu darbu pie nepilngadīgo aizsardzības vadlīnijām saskaņā ar Digitālo pakalpojumu aktu, kuru izstrādi plānots pabeigt līdz 2025. gada vasarai. Vadlīnijās būtu jāizklāsta, kā tiešsaistes platformas nepilngadīgajiem nodrošinās augsta līmeņa privātumu, drošumu un drošību saskaņā ar Digitālo pakalpojumu akta noteikumiem. Papildus vajadzētu ieviest privātumu saglabājošu vecuma verificācijas sistēmu.

Es arī piedalīšos veselības un dzīvnieku labturības komisāra(-es) vadītajā ES mēroga izmeklēšanā par sociālo mediju ietekmi uz labbūtnību un garīgo veselību. Izmeklēšana būtu jābalsta uz bērnu un skolotāju iesaisti un

augstākā līmeņa ekspertu zināšanām no visas ES, lai mēs savu bērnu labad kopīgi varētu izveidot drošu un veselīgu digitālo vidi.

Attiecībā uz politikas pamatnostādnes izziņoto rīcības plānu cīņai pret iebiedēšanu tiešsaistē es sniegšu ieguldījumu darbā, ko veiks komisārs(-e) starppaaudžu tainīguma, jaunatnes, kultūras un sporta jautājumos, lai nodrošinātu, ka tas sniedz skaidrus nepieciešamos pasākumus. Par vērtīgu pamatu rīcības plānam varētu kalpot 2022. gadā pieņemtā stratēģija “Bērniem labāks internets” (BIK+). Es arī mudināšu dalībvalstis iecelt Digitālo pakalpojumu aktā paredzētos uzticamos signalizētājus, kuriem ir pierādītas speciālās zināšanas par nepilngadīgo aizsardzību, arī iebiedēšanu tiešsaistē.

Ja mani apstiprinās amatā, es stingri apņemos nodrošināt, ka Komisija šajā jomā panāks vienkāršošanu un samazinās administratīvo slogu. Šis ir visu jaunās kolēģijas locekļu misijas uzdevums, un tas ir nepieciešams, lai uzlabotu regulējuma kvalitāti un nodrošinātu pilnīgu īstenošanu. Esmu skaidri sadzirdējusi mūsu MVU un uzņēmumu aicinājumus, un centīšos mūsu digitālos noteikumus vienkāršot ikreiz, kad šāda izdevība tiks saskaņota. Laikā, kad 2025. gada novembrī tiks izskatīts Digitālo pakalpojumu akts un 2026. gada maijā – Digitālo tirgu akts, es rūpīgi izvērtēšu, vai ir iespējama tiesību aktu vienkāršošana. Visiem jaunajiem tiesību aktiem šajā jomā vajadzētu būt skaidriem, un tie nedrīkstētu radīt nevajadzīgu slogu. Es arī nodrošināšu, ka valstu tiesību akti nerada papildu birokrātiju un pārmērīgu šo rīku reglamentēšanu, ņemot vērā, ka tiem ir pilnīgas saskaņošanas ietekme. Es pievērsīšu īpašu uzmanību digitālo noteikumu ietekmei uz jaunuzņēmumiem un augošiem uzņēmumiem, nodrošinot, ka tie tiek īstenoti veidā, kas ekonomikai palīdz plaukt. Es arī aplūkošu visus iespējamus digitalizācijas rīkus, kuri uzņēmējiem atvieglotu atbilstību ES noteikumiem.

8. E-komercijas platformas

Eiropas Komisijas priekšsēdētāja Urzula fon den Leiena Jums uzticēja uzdevumu vadīt e-komercijas platformu problēmu risināšanu, jo īpaši, ja ir runa par trešo valstu platformām, un nodrošināt, lai patērētāji un uzņēmumi baudītu vienlīdzīgu konkurences apstākļus, kuru pamatā būtu efektīvi muitas, nodokļu un drošības un ilgtspējas noteikumi. Kā Jūs plānojat sasniegt šos mērķus un jo īpaši kas ir tas, ko esat identificējusi kā galvenās problēmas, un kādi ir to risināšanas instrumenti un pasākumi, jo sevišķi tad, ja galvenie dalībnieki ir iedibināti trešās valstīs? Kā minētie faktori palīdzēs uzlabot vienotā tirgus darbību un ES patērētāju tiesību aizsardzību? Kā Jūs plānojat sadarboties šajā uzdevumā ar citiem kolēģijas locekļiem un izpildiestādēm dalībvalstīs?

Mums ir jāpievēršas veselības un drošuma riskiem un vidiskajam kaitējumam, ko rada fakts, ka ES patērētājiem ar trešo valstu e-komercijas tiešsaistes platformu starpniecību pa tiešo tiek sūtīts miljardiem sīkpacku, un šīs preces bieži neatbilst ES noteikumu prasībām, īpaši autentiskuma un drošuma ziņā. Politiskajās pamatnostādnes ir iekļauta skaidra apņemšanās risināt ar e-komercijas platformām saistītās problēmas. Ja mani apstiprinās komisāres amatā, es vadīšu darbu, kas nepieciešams šā uzdevuma risināšanai, izmantojot visaptverošu pieeju, kurā tiktu aplūkoti tādi elementi kā iedarbīga muitas, nodokļu un drošuma aspektu kontrole un citi uzraudzības un ilgtspējas standarti, to ražojumu drošuma un atbilstības uzlabošana, ko trešo valstu valstspiederīgie pārdod tiešsaistē, atbalsts efektīvai un koordinētai izpildei un godīgas konkurences un vienlīdzīgu konkurences apstākļu nodrošināšana. Lai risinātu ar e-komercijas platformām saistītās problēmas, Eiropas Savienībai būtu pilnībā jāizmanto visi tās rīcībā esošie rīki.

Lai nodrošinātu, ka tiešsaistē piedāvātie ražojumi atbilst visiem piemērojamajiem ES noteikumiem, būtiska nozīme būs Digitālo pakalpojumu aktam, Tirgus uzraudzības regulai un Ražojumu vispārējā drošuma regulai. Svarīgi būs nodrošināt stingru, faktisku izpildi tādu dalībnieku gadījumā, kas neievēro noteikumus; Digitālo pakalpojumu aktā paredzēts, ka šādos gadījumos var tikt piemērots naudassods līdz pat 6 % apmērā no to kopējā apgrozījuma pasaulē. Tiešsaistes tirdzniecības vietas un patērētāju aizsardzība tiešsaistē ir viena no Digitālo pakalpojumu akta izpildes prioritātēm. Komisija pašlaik vāc pierādījumus par sistēmiskām problēmām tiešsaistes tirdzniecības vietās un attiecībā uz vairākām e-komercijas platformām jau ir sākusi izmeklēšanas darbības, kas ir tās kompetencē, tai skaitā par aizdomām saistībā ar negodīgiem tirgotājiem un tādu nelikumīgu produktu izplatīšanas risku, kas negatīvi ietekmē patērētājus. Ja mani apstiprinās Komisijas locekles amatā, es stingri un izlēmīgi risināšu šo jautājumu.

Labas izpildes nodrošināšanā ir jāpiesaista pilsoniskā sabiedrība, proti, patērētāju apvienības un NVO. Eiropas Savienībai vajadzētu būt absolūti neiecietīgai pret nedrošu ražojumu negodīgiem tirgotājiem un pret ražojumiem, kuru izgatavošanā izmantots piespiedu darbs.

Lai apzinātu un novērstu nedrošu vai neatbilstīgu produktu nonākšanu vienotajā tirgū, ir vajadzīga arī ciešāka sadarbība starp muitas dienestiem un tirgus uzraudzības iestādēm. Es nodrošināšu, ka Komisija pastāvīgā sadarbībā ar valstu iestādēm to atbalsta, un mērķis ir panākt, ka ES un valstu izpilde ir patiešām saistīta. Pateicoties Digitālo pakalpojumu aktā noteiktajiem plašajiem pārredzamības un informēšanas pienākumiem attiecībā uz tirgotāju identifikāciju un papildinošajiem jaunajiem izsekojamības noteikumiem, kas paredzēti Ražojumu vispārējā drošuma regulā, dažādas iestādes tagad var redzēt, kurš tirgo konkrēto ražojumu tiešsaistē. Šī un cita informācija ir jāizmanto, lai izpildes panākšanas pasākumi būtu iedarbīgi un koordinēti. Turklāt, lai pārbaudītu e-komercijas dalībnieku atbilstību un to uzlabotu, valstu tirgus uzraudzības iestādes būtu jāatbalsta kopīgu paraugu ņemšanas un testēšanas pasākumu un ražojumu drošuma pārbaūžu organizēšanā.

Es strādāšu ciešā sadarbībā ar demokrātijas, tieslietu un tiesiskuma komisāru(-i) nolūkā nodrošināt, ka Eiropas patērētāji var izmantot iespējas, ko sniedz digitālās tehnoloģijas, kuras ir aizsargātas pret neētisku praksi, – to iespējams panākt ar iedarbīgu tiesību aizsardzības regulējumu, kas patērētāju tiesības aizsargā arī pret tirgotājiem, kuri iedibināti ārpus Savienības.

Ja mani šajā amatā apstiprinās, es panāksu, ka mūsu darbs e-komercijas jomā balstās arī uz ierosināto muitas reformu. Pēdējo četru gadu laikā ir četrkārtojies to paku apjoms, kuru vērtība nepārsniedz 150 EUR un kuras pašlaik ir atbrīvotas no muitas nodokļiem un tiek tieši sūtītas no trešām valstīm. Paredzamais apjoms 2024. gadā ir 4 miljardi vienību, un uzraudzību pār vairāk nekā 90 % no šā importa veic iestādes tikai septiņās dalībvalstīs (Nīderlandē, Beļģijā, Francijā, Ungārijā, Itālijā, Spānijā un Vācijā). Pašreizējie muitas procesi un instrumenti vairs neatbilst paredzētajam mērķim. 2023. gadā ierosinātā vērienīgā ES muitas reforma atceltu 150 EUR atbrīvojuma robežvērtību un strukturāli stiprinātu kontroles spējas, nodrošinot ES līmeņa riska pārvaldību jaunajā ES muitas dienestā un tā ES muitas datu centrā. Šī reforma ievērojami uzlabotu ES spēju reaģēt uz draudiem, ko rada nelikumīga un neatbilstīga e-komercijas plūsma, un, lai minēto reformu ātri pieņemtu, es sadarbošos ar tirdzniecības un ekonomiskās drošības komisāru(-i). Ja tiks uzskatīts, ka uzņēmējdarbības modelī savtīgi tiek izmantotas strukturālās grūtības piemērot pietiekamas atbilstības pārbaudes milzīgajam apjomam preču, kas tiek atsevišķi iepakotas un nosūtītas no ārvalstīm, mums vajadzētu būt atvērtiem arī citiem pasākumiem.

Es arī strādāšu pie tā, lai nodrošinātu, ka mazākas ES tiešsaistes tirdzniecības vietas var augt un konkurēt ar trešo valstu tirdzniecības vietām. To var izdarīt tikai ar kopīgiem centieniem, un, ja Komisijā arvien biežāk izmantosim vairākdisciplīnu komandas pieeju, varēsim apzināt un ieviest labākos problēmas risinājumus.

Ārlietu komitejas uzdotie jautājumi / Drošības un aizsardzības apakškomitejas uzdotie jautājumi

9. Kopš Aukstā kara beigām ES patlaban saskaras ar vissarežģītāko apdraudējumu kopumu un drošības vides pasliktināšanos, ņemot vērā, ka draudu avots ir gan ārpus Savienības, gan tās iekšienē. Jums ir uzdots sadarboties ar aizsardzības un kosmosa komisāru(-i) un Eiropas Komisijas priekšsēdētājas vietnieci(-ku) un Augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos (PV/AP), lai iedzīvinātu aizsardzības savienību un virzītu uz priekšu mūsu aizsardzības rūpniecības konsolidāciju, un mazinātu sadrumstalotību, dublēšanos un neefektivitāti. Svarīgs elements šajā procesā būs jaunu un inovatīvu tehnoloģiju izmantošana, kas palīdzēs mums saglabāt tehnoloģiskās priekšrocības aizsardzības jomā; kā Jūs kā priekšsēdētājas izpildvietniece plānojat atbalstīt inovāciju un digitālo attīstību aizsardzības rūpniecībā, kā arī tās divējādā lietojuma un civilmilitāro potenciālu, kā arī nodrošināt, ka centieni regulēt divējāda lietojuma tehnoloģijas, piemēram, MI, neatpaliek no straujās attīstības tempa militāro lietojumu jomā gan ES teritorijā, gan ārpus tās robežām? Turklāt, kā Jūs plānojat sadarboties ar dalībvalstīm, PV/AP un starptautiskajiem partneriem, lai izveidotu pārvaldības sistēmas divējāda lietojuma tehnoloģiju atbildīgai izstrādei un izmantošanai, tai skaitā MI tādai militārai izmantošanai, kas garantētu saprātīgu cilvēka kontroli? Kā Jūs plānojat uzlabot kritiskās infrastruktūras drošību ES?

Ja mani apstiprinās šajā amatā, kopā ar Eiropas Komisijas priekšsēdētājas vietnieci(-ku) un Augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos (PV/AP) un aizsardzības un kosmosa komisāru(-i) es ievirzīšu darbu tā, lai iedzīvinātu **Eiropas aizsardzības savienību** un lai tā stiprinātu mūsu drošības un atturēšanas spējas un veicinātu mūsu rūpniecības konkurētspēju.

Inovācijai ir izšķiroša nozīme, lai nodrošinātu mūsdienīgas aizsardzības spējas un līdz minimumam samazinātu stratēģisko atkarību, īpaši digitālo un MI komponentu jomā. Es gādātu par sparīgāku tiekšanos uz mērķi sekmēt inovāciju aizsardzības jomā gan mūsu rūpniecības konkurētspējas interesēs, gan dalībvalstu bruņoto spēku tehnoloģiskā pārkuma labā. Eiropas Aizsardzības fonds ir ieviesis jaunas iniciatīvas, kuru nolūks ir civilās tehnoloģijas integrēt aizsardzības sistēmās un atbalstīt jaunuzņēmumus un mazos uzņēmumus. Uzsākot Eiropas aizsardzības inovācijas shēmu, ES mērķis ir līdz 2027. gadam ieguldīt 1,5 miljardus EUR, tādējādi nodrošinot

inovācijai aizsardzības jomā tik ļoti nepieciešamo finansējumu. Tomēr mums ir jāpiesaista kapitāls un jāatrasa potenciāls, mūsu tiesisko regulējumu pārskatot ar mērķi novērst ierobežojošos šķēršļus investīcijām inovācijā.

Komisija un Eiropas Investīciju fonds ir apvienojuši spēkus, lai izveidotu aizsardzības kapitāla mehānismu, kura nolūks ir veicināt tādu privāto fondu ekosistēmas izveidi, kas iegulda inovācijā aizsardzības jomā. Nelieli dziļo tehnoloģiju uzņēmumi var radikāli mainīt situāciju kaujas laukā, taču tiem joprojām trūkst finansējuma, kas tiem rada grūtības finansēt savu izaugsmi un ienākt aizsardzības piegādes ķēdēs. Eiropa nevar atļauties subsidēt pētniecības un izstrādes projektus, vienlaikus liedzot uzņēmumiem audzēt uzņēmējdarbību uz projektu rezultātu pamata.

Konkrēti, es pirmām kārtām atbalstītu, ka tiek izvērstas jaunas un revolucionāras tehnoloģijas ar divējādu lietojumu un civilmilitāru potenciālu; otrkārt, es meklētu jaunus veidus, kā finansēt inovāciju un jaunuzņēmumus; treškārt, es veicinātu pētniecības drošības pasākumus un, ceturtkārt, likvidētu nevajadzīgus regulatīvos šķēršļus. Kopumā es tiektos uz elastīgākiem, ātrākiem un vienkāršākiem finansēšanas cikliem ar mazākiem šķēršļiem pārrobežu sadarbībai un labāku saikni ar militārajiem galalietotājiem un investoriem.

Līdzšinējās pētniecības programmas vēsturiski ir koncentrējušās tikai uz civiliem vai aizsardzības lietojumiem. Tomēr lielākā daļa nākotnes kritiski svarīgo tehnoloģiju pieskaitāmas pie divējāda lietojuma tehnoloģijām. Ja mani apstiprinās komisāres amatā, es sadarbošos ar pārējiem iesaistītajiem kolēģijas locekļiem, lai izmantotu Eiropas Savienībai piemītošo divējāda lietojuma un civilmilitāro tehnoloģiju potenciālu. Šis darbs balstītos uz 2024. gada janvārī iesniegtās baltās grāmatas rezultātiem un aplūkotu iespējas atbalstīt pētniecību un izstrādi divējāda lietojuma tehnoloģiju jomā. Sinerģija var sniegt labumu arī civiliem lietojumiem. Es sadarbošos ar Eiropas Investīciju bankas grupu, lai saskaņotu mūsu darbu ar tās divējāda lietojuma programmām un mazinātu risku investīcijām, kuru mērķis ir divējāda lietojuma un aizsardzības tehnoloģiju izstrāde. Es arī centīšos vēl vairāk paplašināt mūsu sadarbību ar NATO inovācijas instrumentiem.

Nesenās norises MI jomā ir izcēlušas tehnoloģijas ievērojamo potenciālu aizsardzības spēju palielināšanā, arī veiktspējas uzlabošanā, un devušas iespēju augsta apdraudējuma vidē iztikt bez cilvēkiem, samazinot spēju izmaksas un ļaujot panākt asimetriskas priekšrocības. Ja kļūšu par komisāri, es nodrošināšu, ka, lai mazinātu atkarību un novērstu esošās nepilnības mākslīgā intelekta izstrādē aizsardzības vajadzībām, mēs sadarbībā ar dalībvalstīm un attiecīgajām ieinteresētajām personām turpināsim rīkoties, izmantojot Eiropas Aizsardzības fondu un veicinot Eiropas sadarbību un investīcijas mākslīgajā intelektā aizsardzības vajadzībām.

Runājot par tādām divējāda lietojuma tehnoloģijām kā mākslīgais intelekts, Mākslīgā intelekta aktā jau ir paredzēti mehānismi uzticamu tehnoloģiju izstrādei. Turklāt, lai panāktu saistošas vienošanās par cilvēka jēgpilnu kontroli pār aizsardzībā izmantoto sistēmu kritiski svarīgajām funkcijām, es visos attiecīgajos starptautiskajos forumos strādāšu kopā ar AP/PV. Eiropas aizsardzības rūpniecības finansējums neatbilst tādu autonomu letālu sistēmu izstrādi, kurām trūkst nozīmīgas cilvēka virsvadības pār mērķu atlasīšanu un uguns atklāšanu pret cilvēkiem. Tomēr mākslīgais intelekts var sniegt vērtīgu atbalstu lēmumu pieņemšanā, kad jāanalizē sarežģītas kaujas situācijas un uz tām jāreaģē, kā arī to var izmantot tādās aizsardzības tehnoloģijās kā agrīnās brīdināšanas sistēmas un pretpasākumi. Šajā procesā es cieši sadarbošos ar Eiropas Parlamentu un iesaistīšu visas attiecīgās ieinteresētās personas.

Esmu cieši apņēmusies uzlabot kritiskās infrastruktūras un vienību, kas šādu infrastruktūru ekspluatē, drošību un noturību visā ES. Ja mani apstiprinās šajā amatā, es sadarbošos ar visām attiecīgajām ieinteresētajām personām, kas gādā par mūsu kritiskās infrastruktūras fizisko drošību un kibernetisko drošību. Ciešā sadarbībā ar iekšlietu un migrācijas komisāru(-i) es pievērsīšos tam, lai nodrošinātu TID 2 un CER direktīvas pilnīgu un laicīgu īstenošanu. Abu direktīvu kombinēta piemērošana ļaus mums integrētākā un visaptverošākā veidā novērst gan kibernetiskos, gan fiziskos apdraudējumus. Šajā sakarā mana prioritāte būs sekot līdzi kritiskās enerģētikas infrastruktūras noturības testu rezultātiem un koordinētajam ES kibernetiskā novērtējumam elektroenerģijas nozarē, kā arī vēja enerģijas kibernetiskā novērtējumam. Šie būtu sākumposma darbi, bet es turpināšu izvērtēt papildu risinājumus, piemēram, tādus, kas ļautu stiprināt zemūdens energoinfrastruktūras aizsardzību vai uzlabotu drošu sensitīvas informācijas apmaiņu starp dalībvalstīm un kritisko energoobjektu operatoriem.

Es arī nodrošinātu, ka Komisija ar ES aizsardzības drošības padomdevēju starpniecību palīdz dalībvalstīm veikt neaizsargātības novērtējumus augsta riska notikumu laikā un attiecībā uz kritisko infrastruktūru.

ES kosmosa pakalpojumi (*Galileo* un *Copernicus*) sniedz būtisku ieguldījumu tādās kritiskās infrastruktūras drošības nodrošināšanā, kas ļauj darboties vairākām ekonomikas nozarēm un sniedz drošībai un aizsardzībai būtiskus pakalpojumus. Tajā pašā laikā kosmosšats par sevi ir kritiski svarīga infrastruktūra. Lai nodrošinātu, ka

gaidāmajā ES Kosmosa tiesību akta priekšlikumā tiek risināti jauni kosmosa infrastruktūras drošības apdraudējumi un uzlabota kosmosa aktīvu aizsardzība un noturība, es sadarbošos ar aizsardzības un kosmosa komisāru(-i).

Visbeidzot, ar *IRIS*² es vēlos nodrošināt dalībvalstīm drošus savienojamības pakalpojumus ar visaugstāko aizsardzības līmeni pret visiem iespējamajiem apdraudējumiem.

Kultūras un izglītības komitejas uzdotie jautājumi

10. Ņemot vērā Jūsu plašo atbildības jomu, kā Jūs strādāsiet, lai nodrošinātu, ka mediju un audiovizuālā nozare bauda prioritāru statusu un uzmanību un saņem pienācīgus budžeta resursus atbilstoši to nozīmei kultūrā, sabiedrībā un ekonomikā un pašreizējo digitālās pārveides problēmu kontekstā? Piemēram, kā Jūs plānojat arī turpmāk panākt to, ka tiek saskaņoti īstenots un uzraudzīts sarežģītais ES tiesiskais regulējums, kas ietekmē medijus, audiovizuālo sektoru un radošās nozares, jo īpaši, ja runa ir par Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvas (AVMPD) un Eiropas Mediju brīvības akta īstenošanu?

Kā bijusi žurnāliste un saskaņā ar manu pilnvarojuma vēstuli es īstenošu pieeju, kas atzīst mediju unikālo vietu mūsu demokrātijā un kultūrā un vienlaikus atbalsta to komerciālo attīstību. Es nodrošināšu, ka ikreiz, kad tiek iesaistīta ES, regulējums, finansējums un politika iet rokrokā, lai patiesi atbalstītu spēcīgākas audiovizuālās un mediju nozares veidošanu; šai nozarei ar spēcīgiem mediju nozares dalībniekiem ir sava nozīme demokrātisko debašu veicināšanā, mūsu kultūras bagātināšanā un digitālās pārveides virzīšanā.

Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīva (AVMPD) ir viens no mūsu plašsaziņas līdzekļu politikas stūrakmeņiem. Tās nozariskie noteikumi veicina Eiropas saturu un mediju plurālismu un aizsargā patērētājus, kā arī mūsu sabiedrību kopumā. Šo noteikumu mērķis ir nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus jaunajiem un tradicionālajiem mediju jomas dalībniekiem. Tie arī stiprina skatītāju, to vidū nepilngadīgo, aizsardzību video koplietošanas platformās un ar kvotām, pamanāmības noteikumiem un atļauto ieguldījumu pienākumiem veicina kultūras daudzveidību. Tajos noteikts, ka dalībvalstīs jāpastāv neatkarīgiem audiovizuālās jomas regulatoriem, ar pietiekamu personālu un resursiem. Ja mani apstiprinās komisāres amatā, es pievērsīšu lielu uzmanību Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvas un ar to saistīto digitālo tiesību aktu praktiskajai īstenošanai. Veicinot dalībvalstu atbilstību, es pilnībā izmantošu visus īstenošanas un izpildes instrumentus, arī pārkāpuma procedūras.

Ja mani apstiprinās šajā amatā, es cieši sadarbošos ar Parlamenta Kultūras un izglītības komiteju gaidāmajā Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvas izvērtēšanas procesā, kas jāpabeidz līdz 2026. gadam. Izvērtēšanā būtu jāapzina pašreizējā regulējuma trūkumi, ņemot vērā Eiropas satura pamanāmības jaunās problēmas, tirgus attīstību un jaunu tehnoloģiju un dalībnieku, piemēram, ietekmētāju, parādīšanos. Īpaša uzmanība būtu jāpievērš Eiropas satura radīšanas aizsardzībai, finansiālo iemaksu saistību sistēmai, Eiropas darbu definēšanai un neatkarīgiem darbiem. Šie jautājumi ir būtiski, lai popularizētu patiesi eiropeisku saturu un nodrošinātu, ka attiecīgās intelektuālā īpašuma tiesības arī turpmāk tiek aizsargātas vienotajā tirgū.

Turklāt no mana pilnvaru termiņa sākuma es kopā ar starppaaudžu taisnīguma, jaunatnes, kultūras un sporta komisāru(-i) sadarbošos ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, autoriem un mediju producentiem, apvienībām un dalībvalstu iestādēm. Mans vadmotīvs šajā darbā būtu vēl vairāk uzlabot konkurences apstākļu vienlīdzību, labāk aizsargāt skatītājus, īpaši nepilngadīgos, un palielināt Eiropas audiovizuālās nozares konkurētspēju un kultūras daudzveidību. Šajā nolūkā es apzināšu un izmantošu iespējamo sinerģiju starp Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvu un digitālās jomas tiesību aktiem un centīšos tiesisko regulējumu vienkāršot un racionalizēt.

Eiropas Mediju brīvības akts un Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīva ir cieši saistīti un savstarpēji papildinoši. Ja mani apstiprinās komisāres amatā, es cieši sadarbošos ar demokrātijas, tieslietu un tiesiskuma komisāru(-i), lai nodrošinātu, ka Eiropas Mediju brīvības akts tiek īstenots un sniedz konkrētus rezultātus uz vietas. Ņemot vērā, ka mediju brīvība ir tik svarīga tiesiskumam un demokrātijas vairogam, es arī sadarbošos ar pārējiem kolēģijas locekļiem, kas atbild par konkurētspēju un citām politikas jomām, kuras ir svarīgas audiovizuālajai un mediju nozarei. Šajā sakarā mūsu tūlītēja prioritāte būs jaunās Eiropas Mediju pakalpojumu padomes un tās sekretariāta izveide. Ir ārkārtīgi būtiski, lai padome ātri sāktu darboties un varētu pildīt savus svarīgos uzdevumus veicināt neatkarīgus un ilgtspējīgus medijus, kas ir nozīmīgi arī cīņā pret dezinformāciju.

Ja Eiropas Parlaments apstiprinās mani šajā amatā, es nodrošināšu, ka Komisija sadarbojas ar visām dalībvalstīm tā, lai regulas īstenošana noritētu pirms 2025. gada augusta termiņa, jo īpaši attiecībā uz tās noteikumiem par sabiedriskajām raidorganizācijām, žurnālistu aizsardzību un mediju redakcionālo neatkarību.

Eiropas plašsaziņas līdzekļu nozare kultūras, sociālajā un finanšu ziņā ietver vairākas ES kritiski svarīgas un stratēģiskas nozares. Šīs nozares pēc savas būtības ir daudzveidīgas, – no audiovizuālā satura līdz ziņām, medijiem un videospēlēm. ES ir pielikusi ievērojamas pūles, lai atbalstītu šo nozaru noturību un pārveidi, taču ir jādarbojas vairāk, lai palīdzētu tām stāties pretī arvien lielākām problēmām, tādām kā notiekošā digitālā pārveide un nepieredzēta konkurence pasaules mērogā. Šajā sakarā es ņemu vērā Eiropas Parlamenta aicinājumu pievērsties videospēļu nozarei, kuru es arī uzskatu par arvien nozīmīgāku mediju nozares daļu.

Attiecībā uz finansiālo atbalstu jānorāda, ka mūsu plašsaziņas līdzekļu politikas finanšu pamats ir programma “MEDIA”, kurai ir izšķirošs mērķis veicināt kultūras daudzveidību un konkurētspēju.

Juridiskās komitejas uzdotie jautājumi

11. Autortiesības

Savā pilnvarojuma vēstulē Jums tika izteikts aicinājums “apsvērt nepieciešamību vēl vairāk uzlabot autortiesību regulējumu, lai risinātu jaunās problēmas, ko rada tirgus un tehnoloģiju attīstība” un “palīdzēt apkarot neētiskas metodes tiešsaistē, piemēram, maldinošās saskarnes”.

Šādam satvaram nākotnē būs izšķiroša nozīme mākslīgā intelekta (MI) un citu tehnoloģiju izstrādē. Saistība starp MI un autortiesībām un blakustiesībām ir plaša un sarežģīta joma, kas ir jāizpēta. MI aktā, kuru nesen pieņēma, lai uzlabotu iekšējā tirgus darbību un veicinātu antropocentriska un uzticama MI ieviešanu, vienlaikus nodrošinot augstu aizsardzības līmeni (veselība, drošība, persondati un pamattiesības, kas ir nostiprinātas Pamattiesību hartā), daļēji ir reglamentēts jautājums par tāda satura izmantošanu, kas ir aizsargāts ar autortiesībām, apmācot vispārīga lietojuma MI modeļus. Tajā ir uzsvērts, ka vispārīga lietojuma MI sistēmām ir jāatbilst noteiktām pārredzamības prasībām, kuras ievēro, publicējot detalizētus kopsavilkumus par MI apmācībā izmantoto saturu, un ka tajās ir jāievēro ES autortiesību tiesību akti, jo īpaši tekstizraces un datizraces izņēmumi, kas ir noteikti 2019. gada Direktīvā par autortiesībām digitālajā vienotajā tirgū. Pagaidām nav zināms, cik efektīvi šie noteikumi un saistītie kodeksi tiks īstenoti praksē. Lai gan MI akts sāka reglamentēt attiecības starp ģeneratīvo MI un autortiesībām, būtu jāprecizē arī citas šo attiecību jomas. Ģeneratīvais MI no autortiesību tiesiskā regulējuma viedokļa rada jaunas problēmas, kas joprojām nav atrisinātas un kas var potenciāli ietekmēt radošumu, inovāciju un ES konkurētspēju, piemēram, iespējamā MI radītā darba autortiesību aizsardzība, pienācīga atlīdzība autoriem par viņu darbu izmantošanu ģeneratīvajā Mākslīgajā intelektā vai ģeneratīvā MI kontekstā pieļautie autortiesību pārkāpumi. Tajā pašā laikā tiešsaistē izmantotās neētiskās metodes ir ne tikai patērētāju aizsardzības krustpunktā, bet arī tādu ļoti ētisko jautājumu uzmanības centrā, kas ir saistīti ar moderno tehnoloģiju izmantošanu un intelektuālā īpašuma tiesībām, jo īpaši autortiesībām, jo maldinošās saskarnes var izraisīt autortiesību pārkāpumus.

Ņemot vērā iepriekš minēto, pirmkārt, kāda būtu Jūsu stratēģija, kas nodrošinātu, ka autortiesību regulējums pilnībā risina visas problēmas, ko rada MI un jaunās tehnoloģijas, turpinātu veicināt radošumu, inovāciju un ES konkurētspēju digitālajā laikmetā, tostarp – kādas būtu Jūsu likumdošanas iniciatīvas, kuras Jūs varētu plānot ierosināt šajā sakarā, otrkārt, kā Jūs koordinētu sadarbību ar starppaaudžu taisnīguma, jaunatnes, kultūras un sporta komisāru(-i), lai izstrādātu kultūras un radošo nozaru stratēģiju, kas risinātu MI radītās problēmas, un, treškārt, kā Jūs panāktu, ka riski, ko rada maldinošās saskarnes tiešsaistē, tiek novērsti ētikas, intelektuālā īpašuma tiesību un patērētāju aizsardzības sadures punktā?

Stabils autortiesību regulējums joprojām ir būtisks, lai atbalstītu radošā satura ražošanu un izplatīšanu mākslīgā intelekta – un īpaši ģeneratīvā MI – laikmetā. Pateicoties Digitālā vienotā tirgus direktīvas noteikumiem par tekstizraci un datizraci autortiesību jomā un nesen pieņemtajam MI aktam, ES ieņem vadošo lomu MI un autortiesību regulējuma jomā. Šo noteikumu mērķis ir panākt līdzsvaru starp inovāciju un tiesību subjektu aizsardzību. To iedarbīgai piemērošanai būtu jānodrošina juridiskā noteiktība ne tikai autoriem un radošajām nozarēm, bet arī MI izstrādātājiem. Ir būtiski nodrošināt, ka šie noteikumi darbojas praksē, jo īpaši tad, ja tiesību subjekti ir paturējuši savas tiesības saskaņā ar izņēmumu attiecībā uz tekstizraci un datizraci. MI aktā noteikts, ka ģeneratīvo MI modeļu izstrādātājiem publiski pieejamā kopsavilkumā būs jāatklāj kopsavilkums par to, kuri satura dati tika izmantoti modeļa apmācībai. Tam būtu jānodrošina lielāka pārredzamība attiecībā uz aizsargāta satura izmantošanu MI apmācībā. Šie jaunie noteikumi pašlaik tiek ieviesti praksē, izmantojot daudzas ieinteresētās personas aptverošu prakses kodeksu vispārīga lietojuma MI jomā, un šo darbu vada vadošie MI un autortiesību

akadēmiķi. MI akts vēl vairāk stiprinās pārredzamību attiecībā uz ģeneratīvo MI, un izstrādātājiem būs pienākums nodrošināt, ka MI radītais saturs ir mašīnnosakāms un dziļviltījumi tiek saskatāmi marķēti.

Ja Eiropas Parlaments apstiprinās mani šajā amatā, es vadīšos pēc šiem galvenajiem noteikumiem un apsvēršu nepieciešamību ES autortiesību regulējumu vēl vairāk uzlabot, lai risinātu jaunās problēmas, ko rada tirgus un tehnoloģiju attīstība. Lai nodrošinātu pienācīgu atbildību autoriem un radošajām nozarēm, vienlaikus nodrošinot konkurētspējīgu piekļuvi augstas kvalitātes datiem MI pakalpojumu sniedzēju vajadzībām, īpaši mazākiem ES MI pakalpojumu sniedzējiem, ir būtiski atbalstīt labi funkcionējoša tirgus izveidi ar autortiesībām aizsargātu darbu licencēšanai MI vajadzībām, ar līdzsvarotiem noteikumiem attiecībā uz dažādiem iesaistītajiem dalībniekiem. Komisijai būtu jāizpēta, vai var izveidot īpašus licencēšanas un starpniecības mehānismus, kuri atvieglotu licences līgumu noslēgšanu starp radošajām nozarēm un MI uzņēmumiem un palīdzētu izvairīties no bloķēšanas riska.

MI veidotā satura pakalpojumu izvērsana aktualizē sarežģītus jautājumus, kas saistīti ar MI autonomi ģenerētā satura juridisko statusu un atbildību par iespējamām autortiesību pārkāpumiem. Es centīšos panākt, ka Komisija rūpīgi izskata šos jautājumus tirgus un tehnoloģiju attīstības gaismā.

Risinot šos jautājumus, es nodrošināšu, ka jebkuri jauni pasākumi, kas ierosināti, lai uzlabotu ES autortiesību regulējumu, nodrošina līdzsvaru starp cilvēka radošuma veicināšanu un atbalstu jauno tehnoloģiju izstrādei, nevajadzīgi nesarežģījot regulējumu.

Ja mani apstiprinās šajā amatā, es cieši sadarbošos ar starppaaudžu tainīguma, jaunatnes, kultūras un sporta komisāru(-i), lai izstrādātu stratēģiju, kas tieši vērsta uz iespējām un problēmām, ko mākslīgais intelekts rada kultūras un radošajām nozarēm. Šī stratēģija var balstīties uz MI aktu un ES autortiesību regulējumu un ierosināt virkni mērķtiecīgu darbību nolūkā veicināt inovāciju kultūras un radošajās nozarēs, sekmēt tainīgus uzņēmējdarbības modeļus un pastiprināt kultūras un valodu daudzveidību tiešsaistē.

Maldinošas saskarnes var pārkāpt intelektuālā īpašuma tiesības, ieskaitot preču zīmes un autortiesības, ar mērķi maldināt lietotājus tiešsaistes vidē. Ar Digitālo pakalpojumu aktu maldinošas saskarnes jau ir skaidri aizliegtas tiešsaistes platformās, bet tās var arī būt sastopamas citās tiešsaistes darbībās. Šo jautājumu risināšanā es cieši sadarbošos ar demokrātijas, tieslietu un tiesiskuma komisāru(-i).

MI akts aizliedz praksi, kā arī sistēmas, kas izmanto subliminālus vai maldinošus paņēmienus, kuri kaitīgā veidā manipulē ar cilvēkiem. Tas aptver maldinošas saskarnes un citu manipulatīvu praksi. Es gādāšu par to, lai Komisija sniegtu vadlīnijas par šiem aizliegumiem un lai mēs pārraudzītu faktisku MI akta īstenošanu no 2025. gada 2. februāra, kad to sāks piemērot.

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas uzdotie jautājumi

12. Jūsu atbildības joma aptver plašu politikas jomu klāstu, kas atrodas LIBE komitejas kompetencē, sākot no robežu pārvaldības, patvēruma un migrācijas, brīvības, drošības un tiesiskuma un beidzot ar mākslīgo intelektu un digitālo politiku.

Tādēļ, no vienas puses, Jūs būsiat atbildīga par to, lai sadarbībā ar attiecīgajiem atbildīgajiem komisāriem pārraudzītu Komisijas darbu pie ārējām robežām un Migrācijas un patvēruma pakta īstenošanu, kā arī stiprinātu tiesiskumu, tostarp tādās jomās kā tiesu iestāžu neatkarība, korupcijas apkarošana un plašsaziņas līdzekļu brīvība. Kā Jūs minēto darbu katrā no šīm jomām vadīsiat un kādas būs Jūsu prioritātes?

No otras puses, Jūs būsiat atbildīga par visu to svarīgāko digitālās politikas tiesību aktu īstenošanu un izpildes kontroli, kas ir pieņemti pēdējos gados un ar kuriem risina uz datiem balstīto tehnoloģiju progresu, piemēram, par Digitālo pakalpojumu akta, Digitālo tirgu akta un Mākslīgā intelekta akta īstenošanu un izpildes kontroli, ņemot vērā, ka tiem ir būtiska ietekme uz pamattiesībām, datu aizsardzību un privātumu. Kā Jūs nodrošināsiat, lai šie dažādie tiesību akti pastāvētu harmoniski un tiktu īstenoti un kontrolēti to izpilde, vienlaikus saglabājot ES standartus attiecībā uz pamattiesību ievērošanu? Un kā kompetentās iestādes, kas atbild ne tikai par digitālo tiesību aktu, bet arī VDAR un E-privātuma direktīvas izpildi, var efektīvi sadarboties?

Ja Parlaments mani šajā amatā apstiprinās, centrālo uzmanību manū pilnvaru termiņā veltīšu mūsu demokrātijas aizsardzībai, mūsu drošības stiprināšanai un mūsu digitālās pārveides veicināšanai. Esmu pārliecināta, ka tas izdosies tikai tad, ja par galveno mērķi izvēlēsimies mūsu pamatvērtības.

Mūsu drošības un demokrātijas apdraudējumi mainās, un tos var novērst tikai ar skaidru un visaptverošu redzējumu, kāds paredzēts tādās stratēģijās kā demokrātijas vairogs, iekšējās drošības stratēģija un Eiropas

aizsardzības savienība, tāpēc šis darbs pilnībā jāintegrē mūsu digitālajā politikā un kibernetiķībā. Ja vēlamies risināt migrācijas problēmas, ir jāsaņem uzticība pakta pamatā esošajam solidaritātes un atbildības līdzsvaram. Ja turpinām digitālo pārkārtošanos, mums ir jāparāda, ka tā neapdraudēs mūsu iedzīvotāju drošību, privātumu vai labklājību.

Mums ir jāsasniedz rezultāti, kuri uzskatāmi parāda, kā mūsu principi darbojas praksē. Tam nepieciešama sadarbība un dialogs. Mums ir jāstrādā kopā, lai nepieļautu, ka tiesiskuma ieviešanā rodas nepilnības. Migrācijas izraisīto problēmu risināšanā neviena dalībvalsts nedrīkstētu palikt viena. Kopā ar mūsu digitālajiem celmlaužiem mums ir jāizstrādā risinājumi, kuri nodrošinātu, ka digitālajā vidē iedzīvotāju tiesības un aizsardzība saglabājas. Lai veidotu spēcīgu un saskaņotu pieeju, kas vajadzīga, lai ES kļūtu iedzīvotāju bažas, svarīga ir pastāvīga viedokļu apmaiņa ar Eiropas Parlamentu.

Kopā ar kolēģijas locekļiem īstenojot politiskajās pamatnostādnēs izvirzītās prioritātes, es vadīšos pēc tādiem principiem kā sadarbība, mūsu vērtības un orientācija uz rezultātiem. Vēlētos izmantot šajā jautājumā minētos punktus kā piemērus tam, kā tas darbosies praksē.

Migrācijas jomā ir jāturpina intensīvi strādāt visos visaptverošas pieejas virzienos. Lai Migrācijas un patvēruma pakts sāktu darboties praksē, es cieši sadarbošos ar iekšlietu un migrācijas komisāru(-i). Mums ir jāpārliciecinās, ka izmantojam visus mūsu rīcībā esošos instrumentus tam, lai atbalstītu dalībvalstis juridisko saistību īstenošanā praksē. Budžeta lēmējinstīcija, pārskatot daudzgadu finanšu shēmu, ir atzinusi nepieciešamību pēc ES budžeta atbalsta, un pakta īstenošanas vajadzībām būs pieejami papildu līdzekļi. Pakta izpilde ir jāpapildina, *Frontex* stiprinot ar personālu, modernām tehnoloģijām, spēcīgu pārvaldību un pastāvīgu apņemšanos pilnībā ievērot pamattiesības. Mums būtu arī jāturpina stiprināt mūsu sistēmu, izmantojot jaunu kopīgu pieeju to cilvēku atgriešanai, kuriem nav tiesību uzturēties ES, un jaunu ES vīzu politikas stratēģiju. Ja mani apstiprinās šajā amatā, es atbalstīšu iekšlietu un migrācijas komisāru(-i) tāda jauna tiesību akta priekšlikuma izstrādē, kas nosaka jaunu, iedarbīgu politiku atgriešanas jomā. Spēcīga migrācijas politikas dinamika savā valstī ir labākais pamats tam, lai aizsargātu Šengenas zonu un nodrošinātu, ka kontrole pie iekšējām robežām ir ārkārtas notikums. Tajā pašā laikā mums nevajadzētu izrādīt nekādu iecietību pret tiem, kas apdraud mūsu robežu un mūsu pilsoņu drošību, izmantojot hibrīdoperācijas, kurās migranti tiek izmantoti politiskiem mērķiem.

Es arī cieši sadarbošos ar citiem kolēģijas locekļiem plašākā darbā, kas jāvelta migrācijas ārējai dimensijai, jo tikai ar labi funkcionējošām partnerībām mēs varam izveidot sadarbību tādos jautājumos kā neatbilstīgas izceļošanas novēršana, migrantu kontrabandas apkarošana un cilvēku bojāejas novēršana, kā arī raita atgriešana un atpakaļuzņemšana. Sadarbības iekļaušana migrācijas jautājumu risināšanā, izmantojot plašas abpusēju interešu partnerības, ir labākais veids, kā veidot patiesu apmaiņu, kurā mēs varam pievērsties sarežģītām problēmām, to vidū nepieciešamībai pilnībā aizsargāt cilvēktiesības. Tas tiek izmantots arī mūsu konkurētspējas programmā, kas ietver iedarbīgu pieeju likumīgiem ceļiem, – gan samazinot stimulus neatbilstīgai migrācijai, gan piedāvājot prasmes, kas ir vajadzīgas mūsu darba tirgum.

Tiesiskums ir būtisks mūsu demokrātijas, sabiedrības un ekonomikas funkcionēšanai. Esmu stingri apņēmusies tiesiskumu izvirzīt par prioritāti, kā tas paredzēts politiskajās pamatnostādnēs. Ja Eiropas Parlaments apstiprinās mani šajā amatā, es cieši sadarbošos ar demokrātijas, tieslietu un tiesiskuma komisāru(-i) un citiem kolēģijas locekļiem, lai nodrošinātu, ka mūsu tiesiskuma instrumentu kopums tiek atjaunināts, pilnvērtīgi izmantots un sniedz rezultātus visu – gan iedzīvotāju, gan uzņēmumu – labā. Tas ietver arī tiesiskuma ziņojumu izmantošanas turpināšanu, un mērķis ir veicināt turpmāku progresu paplašināšanās procesā iesaistītajās valstīs pirms šo valstu pievienošanās. Mums ir jāveido ciešāka saikne starp ziņojumu par tiesiskumu un tā ieteikumiem un finansiālo atbalstu. Ja mani apstiprinās komisāres amatā, es cieši sadarbošos ar budžeta komisāru(-i) šajā nolūkā.

Daudzas un dažādas ES politikas ir cieši saistītas ar tiesiskumu. Tiesiskumam ir izšķiroša nozīme vienotajā tirgū, jo var tikt apdraudēti vienlīdzīgi konkurences apstākļi un ierobežota mūsu konkurētspēja. Mediji un pilsoniskā sabiedrība ir neaizstājami tiesiskuma uzraugi. ES var atbalstīt valsts pārvaldi, lai tā būtu noturīga pret korupciju. Vispārīgāk runājot, politiskajās pamatnostādnēs izklāstītā īstenošanas programma lielā mērā ir atkarīga no ES tiesību aktu taisnīgas un faktiskas piemērošanas. Viens no priekšsēdētājas izpildvietnieka(-ces) uzdevumiem ir maksimāli palielināt šo saikņu ietekmi.

Jautājumā minētie neseno digitālo tiesību aktu piemēri arī parāda, ka mūsu digitālā politika dziļi sakņojas sabiedrības izvēlē. Visos šajos tiesību aktos bija rūpīgi jāizvērtē digitālo pārmaiņu ietekme uz mūsu demokrātiju un pamattiesībām. ES ir bijusi līdere domāšanā par to, kā nodrošināt, ka dinamiska digitālā nozare saglabā iedzīvotāju un patērētāju uzticību. Ja mani apstiprinās komisāres amatā, es gādāšu par to, lai koordinācija

Komisijā ļautu mums koncentrēties gan uz neseno pieņemto galveno digitālās politikas tiesību aktu faktisku īstenošanu, gan uz šīs plašākās perspektīvas saglabāšanu, mūsu digitālajai politikai turpinot attīstīties.

Šī pieeja pilnībā jāievēro, nodrošinot konsekveci starp tiesību aktiem un atbilstību pamattiesībām un privātumam. Kā izklāstīts atbildē uz 7. jautājumu, es apņemos īstenot saskaņotu digitālo noteikumu kopumu, kurā ir saglabāti visaugstākie pamattiesību ievērošanas standarti. Jaunie digitālie tiesību akti ir paplašinājuši to dažādo iestāžu loku, kuras ir atbildīgas par īstenošanu; datu aizsardzības iestādēm un struktūrām, kas pārrauga e-privātuma tiesību aktu īstenošanu, ir pievienojušās tādas struktūras kā Digitālo tirgu akta augsta līmeņa grupa, Eiropas Digitālo pakalpojumu padome un Eiropas MI padome. Šīm struktūrām ir kopīgs uzdevums apmainīties ar informāciju par kopīgiem jautājumiem un piedāvāt konsultācijas un speciālās zināšanas, lai veicinātu konsekventu regulatīvo pieeju, taču mums ir jāpārliecinās, ka pienākumi ir skaidri, un vienlaikus jāveicina savstarpēja mācīšanās un pilnvērtīga saziņa starp dažādām iesaistītajām struktūrām. Komisijai ir svarīga loma – nodrošināt proaktīvu pieeju koordinācijas atbalstam.

Tiesību aktu izpildē es aizstāvēšu ES pamattiesības, ievērojot visaugstākos standartus. Piemēram, lai gan Digitālo pakalpojumu akts nereglamentē tiešsaistes saturu, bet gan tiešsaistes platformu atbildību par to ieviestajām sistēmām, tajā ir ietverti aizsargpasākumi vārda brīvības aizsardzībai. Ļoti lielām tiešsaistes platformām ir papildu pienākumi novērtēt un mazināt nopietnus riskus, piemēram, dezinformāciju, kā arī veikt pasākumus, kuri mazina satura straujas un netraucētas izplatīšanās iespēju. Kā minēts manā atbildē uz 7. jautājumu, Digitālo pakalpojumu tiesību akts var internetu padarīt drošāku ES iedzīvotājiem: tas dod iedzīvotājiem lielāku rīcībspēju un pārredzamību un sniedz pilsoniskajai sabiedrībai un pētniekiem iespēju apzināt sistēmiskus riskus un par tiem ziņot. MI akta gadījumā visām publiskajām iestādēm, kas MI izmanto tādā veidā, kas var radīt riskus, ir jānovērtē iespējamā ietekme uz pamattiesībām. Ja šāda MI izmantošana ietver persondatu apstrādi, šīm iestādēm būs jāveic arī novērtējums par ietekmi uz datu aizsardzību saskaņā ar VDAR, ja apstrāde varētu radīt augstu risku fizisku personu tiesībām un brīvībām. Arī šajā gadījumā Komisijai, izmantojot praktisku koordināciju un iedarbīgus norādījumus, būtu jāatbalsta šo noteikumu pilnvērtīga īstenošana.

Ir steidzami jārod pareizais līdzsvars starp tiesībām uz privātumu un datu aizsardzību un sabiedrības drošības un tiesiskuma interesēm. Mums ir jānodrošina tiesībaizsardzības un tiesu iestāžu efektīva darbība digitālajā laikmetā. Var būt grūtības saukt pie atbildības likumpārkāpējus, ja viņi savu noziedzīgo darbību slēpšanai izmanto tiešsaistes pakalpojumus, kuru nolūks ir nodrošināt privātumu. Es pētīšu, kā tiesībaizsardzības un tiesu iestādēm nodrošināt pareizos instrumentus, vienlaikus aizsargājot pamattiesības un neieviešot kibernetiskā jaunus vājos punktus. Es gādāšu par to, lai visi juridiskie vai tehniskie risinājumi attiecībā uz piekļuvi datiem tiktu rūpīgi izstrādāti kopā ar visām attiecīgajām ieinteresētajām personām.